Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 27 (6. 516) 1988 йил 3 февраль, чоршанба Баҳоси 3 тийин

Янгиланиш йўлидан

XIX

Коммунистлар анжуманига

◆ Шаҳримиздаги 1-темир-бетон буюмлари заводи ишчилари минглаб тошкентликлар қатори мамлакатимиз коммунистларининг анжуманига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Бу сана шарафига кенг қулоч ёзаётган ўзаро мусобақада корхонанинг В. Ф. Горбатенко бошчилик қилаётган арматурачилар бригадаси ғолиблик қилмоқда. Бригадирнинг ўзи ҳамкасбларига ибрат кўрсатиб, смена топшириқларини 130 — 135 процент адо этмоқда.

Айни кунларда графикдан ўзиб ишлаётган бу коллектив январь ойи топшириқларини муддатидан олдин адо этиб планга қўшимча 6 минг сўмлик темир-бетон маҳсулотлари тайёрлашга эришди.

◆ Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз ремонти заводи коллективи томонидан эришилаётган муваффақиятларда корхона рационализатор ва ихтирочиларининг ҳам ҳиссаси катта бўлмоқда.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига бошланган ўзаро социалистик мусобақага актив қўшилиб ишлаётган рационализатор ва ихтирочилар цехларда замонавий техникадан унумли фойдаланишда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Жумладан, ремонт-механика цехидан Г. Игнатьев, Ю. Пчелинцев, И. Ситников, рақамли программа участкаси ишчиси Ф. Шеремендалар томонидан киритилаётган янгиликлар кўпчиликка манзур бўлмоқда, корхонага эса минг-минглаб иқтисодий самара келтирмоқда.

ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОМИЛИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленумидан

Барча камчиликларимизни интизомсизлик, масъулиятсизлик билан изоҳланса ҳаддан ташқари жўн иш бўлур эди, деб таъкидлади Навоий область партия комитетининг иккинчи секретари **Ж. М. Жонибеков.** Масъулиятсизлик — сабаб эмас — оқибатдир. Гап — социал-иқтисодий ривожланиш орқада қолганлигида, кадрларнинг умумий ва сиёсий маданияти пастлигида, уларнинг уқувсизлигидадир. Узоқ вақтдан бери улар фикрлаш ва мустақил иш тутишни унутаёзган эдилар.

Масалан, капитал қурилишни олиб кўрайлик. Область қурилиш ташкилотларининг ҳамма раҳбарлари ва бош мутахассислари олий маълумотга эга бўлиб, тегишли ихтисосликда меҳнат қилмоқдалар. Бироқ иқтисодий ислоҳот масаласи юзасидан машғулот ўтказиш пайтида улардан кўплари қурилиш ишларини юритишнинг, хўжаликни тежамли бошқаришнинг замонавий усуллари энг оддий масалаларидан мутлақо хабарсиз эканликлари, қурилиш экономикасини, хўжалик ҳисоби моҳиятини билмасликлари маълум бўлиб қолди.

Бошқа тармоқларда ҳам манзара мана шундай. Шунинг учун ҳам областда иқтисодий ва касб-кор умумий ўқуви йилини эълон қилишга қарор берилди. Мутахассисларнинг уқувсизлигини шу йўл билангина бартараф этиш мумкин. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси, Марказий Комитет бўлимлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари В. П. Анишчев, В. А. Антонов, А. С. Икромов, В. Н. Лобко шу муаммога эътибор беришлари керак.

Республикамизда социал соҳани пул билан таъминлаш даражаси жуда паст. Инсонга ғамхўрлик кучайтирилмас экан, ҳеч қандай танқид самара бермайди. Ақл бовар қилмайдиган вазият вужудга келмоқда: ривожланиш суръатларининг жадаллашиши, республика миллий даромадининг кўпайиши турмуш даражасига жуда суст таъсир қилмоқда.

Уч кун муқаддам область партия комитетининг бюро мажлисида Зарафшонда вужудга келган маънавий-психологик вазият масаласи кўриб чиқилди. Бу ерда ишлаб чиқариш фондлари йил сайин кўпайиб борди. Аммо инсонни унутиб қўйдилар. Шаҳарнинг савдо майдончалари, касалхонадаги ўринлар, мактаб муассасалари билан таъминланиши республикадаги ўртача даражадан пасайиб кетди . Бу — Навоий область партия комитети учунгина эмас, республика Госплани раҳбарлари учун ҳам жиддий мулоҳаза юритишга яхши мавзудир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюросида қабул этилаётган қарорларнинг аҳамиятини камситмаган ҳолда, бугун унинг аъзоларига келажакни олдиндан кўра билиш учунгина эмас, айни вақтда ҳозирги кунда келажакка замин яратиш учун ҳам истиқбол характерига эга бўлган масалалар билан кўпроқ шуғулланишни маслаҳат бериш ўринли бўлади. Танқид нақадар кўпроқ бўлса, Марказий Комитет комиссияси ва аппарати шу қадар яхшироқ ишлаган бўлади, деган фикр вужудга келиб қолган. Камчиликларимиз замирида ётган сабабларни чуқур илмий таҳлил этиш эса етишмаяпти.

Марказий Комитет Бюросининг ишида ҳозирча ҳаракат ва ижрочиликнинг аниқ изчиллиги кўринмаяпти. Масалан, биз чорвачиликнинг жуда муҳим тармоғи — қоракўлчиликни соғломлаштириш масаласини кўтарган эдик. Учқудуқда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари, республика органларининг вакиллари иштирокида активлар йиғилишини ўтказдик. Шу масала юзасидан махсус қарор қабул қилинади, деб бизга ваъда беришди. Бироқ ҳужжатлар И. Ҳ. Журабеков билан В. А. Антоновнинг қўл остидаги ходимлар кабинетларида йўқолиб кетди.

Марказий Комитет Бюроси ва секретариати ўз аппаратини замонавий иш услубини ҳосил қилишга етарли равишда йўналтирмаяптилар. Обкомларда ҳисобот ва ёзма ахборот аввалгидан кўра камроқ талаб қилинаётганлиги ҳисобга олинмаса, ҳамма иш эскичасига давом этмоқда. Бунинг устига телефон орқали буйруқ ва кўрсатмалар бериш кўпайганини сезиб турибмиз.

Республикада қайта қуришнинг келажагини, мамлакатнинг келажагини ҳал этадиган муассаса бўлмиш мактабга муносабатни ўзгартиришдек муҳим масала ҳал этилмаяпти, деб таъкидлади Ўзбекистон ССР маориф министри **О. С. Аббосова.** Мактаб юзасидан ва оила билан ишлаш юзасидан бир талай ҳужжатлар қабул қилинган бўлса ҳам, аммо бу ҳужжатларнинг бажарилишини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Министрлар Совети мутлақо етарли равишда контрол қилмаяпти. Бунинг натижасида мактабларнинг 70 проценти икки сменада ишламоқда, ярмиси мослаштирилган биноларда жойлашган. Ўқув юртларининг кўпида иссиқ овқат бериш йўлга қўйилмаган. Ўқув жараёнининг ташкил этилиши мактаб ислоҳоти талабларидан жуда орқада қолмоқда. Шу масалаларнинг ҳаммаси юзасидан биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига ҳам, республика Министрлар Советига ҳам неча марталаб мурожаат этдик.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Н. Т. Тўхлиев бошчилигидаги Фан ва ўқув юртлари бўлими ўз ишини қайта қуриши, икир-чикир масалаларга аралашаверишдан воз кечиши, маорифни ривожлантиришнинг ялпи муаммолари билан шуғулланиши керак.

Ҳозир мактаблардаги ва халқ маорифи бўлимларидаги бошланғич партия ташкилотларининг ишини яхшилаш жуда зарур бўлиб қолди. Район ёки шаҳар мактабларидаги ишларнинг аҳволи учун маҳаллий партия ва совет органларининг масъулиятини ошириш лозим.

Мактаб ислоҳотини амалга оширишда йўл қўйилган камчиликлар учун республика Маориф министрлиги ўз зиммасидаги масъулиятни соқит қилмайди. Пленумда бизнинг шанимизга айтилган танқид мутлақо тўғри. Биз ундан тегишли хулосалар чиқариб оламиз.

Ҳозир, жамиятни революцион янгилаш даврида барча коммунистлар қайта қуриш вазифаларини ҳал этишда актив қатнашишни ўз вазифаси, деб билмоқдалар. Партия органларининг сўзи билан иши бир жойдан чиқмай қолганида, киши жуда ачинади. Бу ўринда мен ўқувчиларни, ўқитувчиларни, болалар боғчаларининг тарбиячиларини пахта териш ишига жалб этишни назарда тутаман, бу ҳол болаларни ўқитиш программасини ўзгартиришга олиб келди. Болаларга катта давлат ишида қатнашиш асосида ватанпарварлик туйғусини сингдириш керак, албатта. Бироқ, модомики жалб этмасликка сўз берилган экан, охиригача шу сўзда туриш керак эди, ўқитувчиларни болалар олдида, халқ маорифи бўлимларини ва Маориф министрлигини эса ота-оналар олдида иккиюзламачи қилишга мажбур этмаслик лозим эди.

(Давоми. Нутқларнинг бошланиши газетанинг ўтган сонида).

(Давоми 2, 3-бетларда).

ЗАМОНДОШИМИЗ

Дилобарнинг каштаси

Шеърий этюд

Аёлларнинг шаънига айтмоқ учун қасида,
Изланаман энг яхши сўзни топиш қасдида.
Алломалар мадҳида турфа хил ширин калом,
Улуғлаган аёлни Ойбеку Ғафур Ғулом.
Ишингиз асли билан сеҳргарга баробар,
Тортган қатимингизга меҳр тўла, Дилобар,
Сиз тиккан сўзаналар, каштаю заррин палак,
Теграсида айланиб, қуёш бўлади ҳалак.
Ипмиди, ипакмиди, қўлингизда айланган?
Қачон ушбу ҳунарга ҳавасингиз бойланган?
Шогирд бўлдингиз аввал қалбингизда ўт билан,
Ўргандингиз сирларин иродаю қунт билан.
Ишёқмас, дангасага меҳнат завқи ёт бўлар,
Меҳнат севган кишига орзуси қанот бўлар.
Бу ҳикматлар доимо қалбингиз тўридадир,
Касбингизга иштиёқ кўзингиз нуридадир.
Бугун номингиз тилга олган чоғида бари,
«Бизнинг Дилобар» дея алқайди ёшу қари.
Сизнинг иш чини билан сеҳргарга баробар,
Фахр этар ҳамкасблар ғурур билан Дилобар!
Оилада меҳрибон, саришта, мунис она,
Болаларни ҳамиша ардоқлайсиз парвона.
«Омон бўлинг» деган сўз онангиз тилидадир,
Энг ширин, яхши тилак мавжланган дилидадир.
Катта қизингиз Гўзал тилаги бор ягона:
«Изингиздан борсам гар, майлими, айтинг, она?»
Ушбу сўздан қалбингиз тўлиб ширин бир ҳисга,
Чеварлик таърифини қиласиз шу он қизга.
Депутат сифатида тиним билмайсиз бир зум,
Ҳаёт яшнасин дея ўйлаб кеча-кундузи.
Оиланинг кўзгуси — она чеҳраси бўлур,
Юраги пок аёлнинг уйи нурларга тўлур.
Бахт шудир: сизни ишда кўтарсалар кафтида
Кўролсангиз инсонни ҳамиша дил тафтида.
Беш йилликнинг йиллари чопаверсин шиддаткор,
Сизнинг ҳам қалбингизда адоғи йўқ шиддат бор.
Чунки чин қалбингиздан севгансиз элингизни,
Эл меҳриким тоабад ёритар йўлингизни.
Ўзини ўйлаганнинг шараф бирла шони йўқ,
Эл учун ишлаганнинг заррача армони йўқ.
Элни олқашдан ортиқ бу дунёда нима бор?
Бахтингиз кулсин мудом, замондошим Дилобар!

Темур УБАЙДУЛЛАЕВ.

СУРАТДА: бадиий буюмлар ва касаначилик фабрикаси попопчилар бригадаси бошлиғи Дилобар Дадабоева.

Т. Каримов фотоси.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ «ГРАЖДАНЛАРНИНГ ТАКЛИФЛАРИ, АРИЗА ВА ШИКОЯТЛАРИНИ КЎРИБ ЧИҚИШ ТАРТИБИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИГА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

СССР Олий Совети Президиуми меҳнаткашларнинг мамлакатимизда умумдавлат ва маҳаллий аҳамиятга молик барча асосий масалаларни ошкора, рўй-рост ва эркин муҳокама қилиш принципига зид бўлган имзосиз туҳмат-бўҳтонларга қарши курашни кучайтириш тўғрисидаги истакларини назарда тутиб, **қарор қилади:**

СССР Олий Совети Президиумининг «Гражданларнинг таклифлари, ариза ва шикоятларини кўриб чиқиш тартиби тўғрисида»ги 1968 йил 12 апрелдаги Фармонининг 1980 йил 4 март Фармони таҳриридаги (СССР Олий Советининг ведомостлари, 1980 йил, № 11, 192-модда) 1-моддаси қуйидаги мазмунда бўлган учинчи қисм билан тўлдирилсин:

«Гражданнинг ёзма мурожаати фамилияси, исми, отасининг исми кўрсатилиб имзоланиши ва унда таклиф, ариза ёки шикоят мазмуни баён этилишидан ташқари унинг турар жойи, иш ёки ўқиш жойи тўғрисидаги маълумотлар бўлиши керак. Ана шу маълумотлар бўлмаган ариза ва шикоятлар имзосиз, деб эътироф этилади ва кўриб чиқилмайди».

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. ГРОМИКО.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль.
1988 йил 2 февраль.

ТАШКИЛОТ КОМИТЕТИ ҚАРОРИ

2 февраль куни Тошкентда В. И. Ленин номидаги Совет болалар фонди Ўзбекистон республика бўлимининг таъсис конференциясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилот комитетининг мажлиси бўлди.

Мана шу муҳим тадбирга ҳозирлик кўриш ва уни ўтказиш, янги жамоат ташкилоти фаолиятини кенг пропаганда қилиш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди. В. И. Ленин номидаги Совет болалар фонди Ўзбекистон республика бўлимининг таъсис конференциясини 1988 йил 27 февраль куни республика пойтахтида ўтказишга қарор қилинди. Конференцияга 450 киши делегат этиб сайланади.

Ташкилот комитетининг мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. У. Султонова иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

Пешқадам бригада

◉ А. Илларионов бошчилик қилаётган бригада аъзолари «Главташкентстрой»га қарашли 12-трестнинг 50-қурилиш бошқармасида илғор коллективлардан бири ҳисобланади.

16 кишилик аҳил коллектив бригадалараро социалистик мусобақада доим олдинги сафда бормоқда. Пудрат усулида ишни ташкил этган қурувчилар шу кунларда Фарҳод кўчасида қад кўтараётган ёш оилалар учун мўлжалланган ётоқхона биносини бунёд этмоқдалар.

Бригаданинг ҳар бир аъзоси бир неча касбларни эгаллаб, аҳил меҳнат қиляпти. Бу яхши самара бермоқда. Натижада кунлик норма 20—25 процент ошириб бажарилмоқда. Қурувчилардан А. Стадников, Ш. Шонасиров, Р. Гарифуллин, О. Ўроловлар коллектив муваффақиятига салмоқли ҳисса қўшишяпти.

Бригада коллективи ўтган йили 430 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариб, бошқарма коллективи ўртасида ўтказилган социалистик мусобақа ғолиби бўлган эди. Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига бу йил қўлга киритиладиган ютуққа ҳам улар салмоқли ҳисса қўшиш истагидалар.

СЎНГГИ СОАТДА

◉ ГАВАНА. Сальвадордан олинаётган хабарларга қараганда, январь ойи мобайнида Фарабундо Марти номидаги Миллий озодлик фронти (ФНОМФМ)нинг партизан отрядлари билан жангларда америкапараст Дуарте режими қўшинлари ўлганлар ва ярадор бўлганларни қўшиб ҳисоблаганда 467 киши талафот берган.

◉ Англиялик уч киши Шимолий қутбга пиёда сафар ташкил этиш ниятида, деб хабар беради ЮПИ агентлиги. Маршрутнинг узунлиги 800 километрни ташкил этади. Улар ўзлари билан на итларни, на бирор механизмни олмасликка, ҳаво кемалари мададидан фойдаланмасликка қарор қилишган. Бундай шартлар билан Шимолий қутбга сафар уюштиришга ҳали ҳеч ким муваффақ бўлмаган.

◉ ҚУВАЙТ. Эрон катерлари янглишиб, Панама байроғи остида Эроннинг Бушир портига бораётган кемага ҳужум қилганлар. Экипаж аъзоларини қутқариш чора-тадбирлари кўрилган. Кема бортидан 22 киши тушириб олиниб, Эрон портларидан бирига кузатиб қўйилган.

◉ Иккинчи жаҳон уруши йиллари Освенцим концлагерида ёвузликлар қилган нацист жаллоди — СС унтершарфюрери Готтфрид Вайзе устидан ҳукм чиқариш учун Ғарбий Германия адлия маҳкамасига бир йилдан ортиқ вақт керак бўлди. Кеча ППА агентлигининг хабар қилишига қараганда, рад этиб бўлмас далиллар сиқувида Вупперталь шаҳар суди уни гитлер «ўлим фабрикаси» маҳбуслари устидан қонли жиноятлари учун умрбод қамоқ жазосига ҳукм этишга мажбур бўлган.

◉ Норвегиянинг шимолида НАТО ташкил этадиган маневрларда 14 мингга яқин ҳарбий хизматчи иштирок этади, деб хабар беради Рейтер агентлиги. Март ойининг дастлабки кунлари бошланиб, уч ҳафта давом этадиган ҳарбий машқлардан кузатилган мақсад — НАТОнинг тез ҳаракат қилувчи кучлари фаолиятини қиш шароитларида маромига етказишдан иборат.

◉ Халқаро валюта фонди мамлакат иқтисодий ва молия системасини ислоҳ этишни давом эттириш учун Кенияга 238 миллион доллар берилишини маъқуллади, деб хабар беради Рейтер агентлиги.

◉ Амстердам шаҳри аэропортида ўзлари билан бир миллион доллар қалбаки пул олиб ўтишга уринган тўрт киши қамоққа олинган, деб хабар беради Франс Пресс агентлиги.

АХБОРОТ

Янгиликлар • Воқеалар • Хушхабарлар •

«Она шаҳрим» беллашуви

СССР халқлари дўстлиги музейида мактаб ўқувчиларининг «Она шаҳрим» викторинаси бўлиб ўтди. Унда барча районларнинг командалари қатнашди. Мактаб ўқувчилари орасида бундай учрашув, баҳс-мунозара ва мусобақаларнинг ташкил этилишидан мақсад, уларнинг она шаҳри, бошқа шаҳарлар, ундаги кишилар, умуман ер юзидаги халқлар ҳаётини яхшироқ билишга даъват этишдир.

Учрашувга келган ҳар бир командада ўнтадан ўқувчи бўлиб, улар айлана шаклида ўрнатилган столлардан билетлар олишди ва ўша билетдаги саволларга жавоб беришди. Берилган жавобларнинг тўғрилиги ва вақтини ҳисобга олган ҳолда жюри аъзолари командаларга баҳолар қўйишди.

Викторинада биринчи ўринни Сергели районидаги тарих ўқитувчиси Ёқуб Усмонов раҳбарлик қилган 104-ўрта мактаб командасига беришди.

Викторина ғолибларига ёзги каникул кунларида Рига шаҳри бўйлаб саёҳат қилишлари учун йўлланма бериладиган бўлди.

Иккинчи ўрин Чилонзор районидаги 101-ўрта мактаб командасига, учинчи ўрин эса Октябрь районидаги 157-ўрта мактаб командасига берилди.

Р. БЕРДИЕВ.

«Шоир монологи»

Истеъдодли ёш композитор Дилбар Қодирова ўзбек совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийга бағишлаб «Шоир монологи» номли музика асарини яратди. Бу асарнинг яратилишига таниқли шоир Абдулла Ориповнинг шу номдаги шеъри сеҳрли жозиба бағишлади.

Янги музика асарида Ҳамзанинг жанговар революцион фаолияти жўшқин тараннум этилган.

Юксак мукофот

Чехословакиянинг Брно шаҳрида бўлиб ўтган ҳаваскорлик фильмлари халқаро фестивали тошкентлик бир группа ёш истеъдодлар учун жиддий ижодий синов бўлди. Тошкентдаги авиасозлар маданият ва техника саройи ҳузурида фаолият кўрсатаётган «Сириус» халқ студияси аъзолари бу кўрикка энг яхши фильмларидан бирини тақдим этдилар.

Кино санъати оламига дадил киришган ижодкорлардан Ж. Мусаков билан Б. Лебедевлар яратган бу фильм «Судли кун» деб аталади. Халқаро фестиваль қатнашчилари унга юқори баҳо бериб, олтин медаль билан тақдирлади.

С. ОДИЛОВА.

Янги нашрлар

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «Фан» нашриётида бир қатор янги китоблар босмадан чиқди. Шулардан Алишер Навоийнинг йигирма жилдлик мукаммал асарлар тўпламининг биринчи ва иккинчи китоблари кенг китобхонлар оммасига тақдим этилди. Тўпламнинг биринчи жилди «Бадойиъул-бидоя», иккинчиси эса «Наводир ун-ниҳоя» девонларидан иборат. Биринчи китобга ҳазрати Навоийнинг етти юз етмишдан ортиқ ғазаллари, мустаҳзодлари, мусаддаслари, мухаммаслари, таржиъбандлари, қитъалари, рубоийлари, луғзлари, фардлари киритилган.

Иккинчи китобда эса фақат ғазаллар берилган бўлиб, биринчи маротаба босилмоқда. «Бадойиъул-бидоя» девони Ҳ. Сулаймон номидаги қўлёзмалар институтининг собиқ катта илмий ходими, филология фанлари кандидати, марҳум Шарофиддин Шарипов томонидан тайёрланган. Тўпламга Азиз Қаюмов масъул муҳаррирлик қилган.

Янги китоблар орасида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги шарафига атаб тайёрланган Ойбекнинг «Ленин ва Ўзбекистон» достонлар тўплами ҳам бор. Коллектив авторлар томонидан тузилган «Октябрь шеърияти саҳифалари» рисоласида атоқли шоирлар Ҳ. Ҳ. Ниёзий, А. Фақирий, Ғ. Ғулом, Ойбек, Ҳ. Олимжон, Миртемир, М. Шайхзода, Уйғун, Зулфия, Ҳ. Шарипов, Э. Воҳидов, А. Ориповларнинг шеърларида Улуғ Октябрь социалистик революцияси ва унинг буюк доҳийси В. И. Ленин бош мавзудир.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси жаҳон тарихида социалистик даврни бошлаб берди. Ҳ. Турсуновнинг «Урта Осиё ва Қозоғистонда 1916 йил халқ қўзғолони» китобида ана шулар ҳақида сўз боради. Гулшаҳноз Раҳмонованинг «Совет драматургияси ГДР театрларида» китоби рус тилида чоп этилди. Китобда социалистик жамиятнинг театр маданияти, ўзаро алоқалари, муаммолари ҳақида фикр юритилади.

М. ХАЛИЛОВ,
Ўзбекистон «Фан» нашриёти ходими.

Кичкинтойлар учун

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг 3-тикувчилик-бичувчилик цехида маҳсулотларнинг янги намуналарини яратиш борасидаги изланишлар қизғин давом эттирилмоқда. Корхона янгилик ижодкорларининг самарали меҳнатлари эвазига яқинда яна 14 хил трикотаж буюми юзага келди. Болалар яслиси тарбияланувчилари учун мўлжалланган бу маҳсулотларнинг дастлабки туркумлари ҳадемай савдо шохобчаларига жўнатилади.

Катта ёшдаги болаларга эса янги костюмлар, ҳар хил футболкалар манзур бўлиши шубҳасиз. Бу маҳсулотларнинг деярли ҳаммасига ёрқин бўёқлар билан расм ишланган. Қолаверса, улар асосан ип-газлама материалларидан тикилади.

Р. АЛИЕВ.

ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОМИЛИ

(Давоми. Боши биринчи бетда).

Шу масала юзасидан тушаётган ҳамма хат ва шикоятлар Маориф министрлигига юборилмоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳам, республика Олий Совети Президиуми ҳам, Министрлар Совети ҳам шундай хатларни бизга жўнатмоқда. Буни мутлақо нотўғри, деб ҳисоблайман. **Мана шу жиддий камчиликларга йўл қўйган кишилардан қаттиқ жавоб талаб қилиш керак.**

Министрлик коллегияси, унинг партия ташкилоти бажарилаётган ишлар ҳажмининг ўсиш суръатлари паст эканлигидан ғоят ташвишга тушмоқда ва хавотирланмоқда. Биз ёмон ишлаётганлигимиз сабабларини тўла-тўкис бартараф эта олмадик, 1988 йилда бу нарса такрорланмайди, деб айтишимизга имкон берадиган қатъий чоралар кўра олмадик, деди Ўзбекистон ССР қурилиш министри **А. Г. Мананников.**

Капитал қурилиш, илгаригидек, халқ хўжалигининг орқада қолаётган тармоғидир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси мана шу ғоят муҳим тармоққа раҳбарлик қилишда, бошқарувнинг маъмурий, буйруқбозлик-тазйиқ ўтказиш методларини тугатишдаги доимий камчиликларни бартараф этишда зарур даражада қатъият кўрсата олмади.

1987 йилда биринчи марта 1988 йилги пудрат ишларининг плани ўз вақтида тузилиб тасдиқланди ва ижрочиларга етказилди. Бироқ планлаштиришдаги камчиликларни тўла-тўкис бартараф этишга муваффақ бўлинмади, қурилиш ташкилотлари планларнинг реал эмаслигидан ҳамон мушкул аҳволга тушиб қолмоқдалар. 1988 йилда 35 та ишга тушириладиган энг муҳим объектдан 29 тасини тўртинчи кварталда фойдаланишга топшириш кўзда тутилмоқда. Ваҳолонки, бундай планлаштириш олдинги йилларда ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш барбод этилаётганлигининг асосий сабабларидан бири бўлган эди, чунки тўртинчи кварталда тиғиз вазифаларни бажариш учун монтажчилар, пардозловчи ишчилар етишмайди. Бундан ташқари, асбоб-ускуналар ўз вақтида етказиб берилиши таъминланмаган объектлар 1988 йил планига асоссиз равишда киритилган.

Бундай планлаштириш раҳбарликнинг яроқсиз ихтиёрий, буйруқбозлик усули натижасидир. Капитал қурилишни бошқаришда ҳеч бир асосланмаган ўз ҳукмини ўтказиш услуби ҳамон давом этмоқда. Масалан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромов ускуналарни етказиб бериш тўғрисидаги масала ҳал этилмаётганлигини олдиндан билган ҳолда министрликлар ва «Ташпромстрой» тресги раҳбарларидан ишчилар ва механизмларни 1987 йилда резина-техника буюмлари заводининг муддатидан илгари фойдаланишга топширилишини таъминлашга сафарбар этишни талаб қилди. Биз бу кўрсатмани бошқа бир қанча объектларга зарар етказган ҳолда бажардик. Заводни фойдаланишга топширишга муваффақ бўлинмади, чунки буюртмачи ҳатто ҳозирги кунда ҳам 162 та ускунани бутламади. Ҳозир эса завод биноси бор-у, ускуналар йўқ.

Тўпланган тажриба шуни кўрсатиб турибдики, қурилиш ташкилотларининг иши маҳаллий партия ва совет органлари томонидан доимий контрол қилиб турилган жойларда капитал қурилиш планлари муваффақиятли бажарилмоқда. Бу, айниқса, кадрлар масаласига тааллуқлидир. Хоразм, Наманган, Қашқадарё областларида бу масалалар яхши ҳал этилган. Афсуски, Сурхондарё ва Жиззах областларида ҳам шундай деб бўлмайди. Биз область партия комитетларининг секретарлари билан биргаликда кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш масаласини тўғри ҳал этиш йўлларини қидириб топишимиз зарур.

Тошкент тўқимачилик комбинати партия комитетининг секретари **У. Султонова** экономикани бошқариш соҳасида ҳамон жиддий камчиликлар, нуқсонлар мавжудлигини қайд этиб ўтди. Меҳнат коллективларининг ташаббускорлигига, уларнинг мустақиллиги ва омилкорлигига тўсқинлик қилиш ҳоллари секинлик билан бартараф этилди. Буларнинг ҳаммаси комбинатимиз мисолида яққол кўриниб турибди. Партия комитети қайта қуриш вазифаларини ҳал этишга эриша олмади, маъмуриятнинг фаолиятини контроль қилиш борасида ўзига бериб қўйилган ҳуқуқлардан дурусг фойдаланмади.

Биз бундан бир йил илгари ўз харажатини ўзи қоплаш, ўзини-ўзи пул билан таъминлаш, хўжалик ҳисоби каби янги шароитларда ишлашга ўтган эдик. Ана шу шароитлар авваллари иккинчи даражали аҳамият бериб келинган кўпгина масалалар ва муаммоларни биринчи ўринга чиқариб қўйди. Биз эса бунга тайёр эмас эдик. Бунинг моҳияти нимада? Биз узоқ йиллар мобайнида мўлжал олдириб келинган барча план кўрсаткичлари аҳолининг ҳақиқий талаб-эҳтиёжларига зид ҳолга олиб келди. Истеъмолчига яхши газлама керак бўлса, бизга кўпроқ метр ва бошқа ялпи кўрсаткичлар керак эди.

КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан кейин бир қанча чора-тадбирлар амалга оширилди, биз маҳсулот турининг 50 процентини аранг янгилашга муваффақ бўлдик, ҳозир илгари тўқиб чиқарилмаган газламаларни чиқаряпмиз. Эндиликда аҳолининг талаб-эҳтиёжини кўпроқ қондираяпмиз, аммо ички проблемалар яна ҳам кўпроқ кескинлашди.

Сиз, сўзга чиқаётган кишилар, фақат проблемаларни ўртага қўясизлар, деб бизга кўпинча таъна қиладилар. Марказий Комитет кўпгина етилган масалаларни узоқ йиллар давомида корхоналарда, меҳнат коллективларида ҳал эта олмаган экан, биз шу проблемаларни қаерда ўртага қўйишимиз керак? Ҳозирги вақтда эса хўжалик ҳисобига ўтилгандан кейин олдимизда янги проблемалар пайдо бўлмоқда. Орқага йўл йўқ эканлигини биз тушунамиз, демак бошқа йўлларни топиш керак.

Биз корхоналарни реконструкция қилмай ва техника билан қайта таъминламай туриб белгиланган марраларга чиқа олмаймиз. Хўжалик ҳисобига ўтиш коллективни, унинг ҳаёт фаолиятини фойдага, пировард натижага тўла боғлиқ қилиб қўйди. Биз фойдани ип-газлама ишлаб чиқариш катта туркумини ниҳоясига етказувчи охорлаш фабрикасидан оламиз. Бизнинг бу фабрика эса 1932 йилдаёқ барпо этилган ва машина-ускуналар билан жиҳозланган эди. Иттифоқ министрликлари, мамлакат ҳукумати, республика Компартияси Марказий Комитети бизни қўллаб-қувватламоқда, оҳорлаш фабрикасини реконструкциялаш биринчи навбатини тугаллаш учун марказлашган тартибда фондлар ажратилган. Ҳамма йўллар очилгандек бўлиб кўринган ҳозирги пайтда қурилишни олиб бориши лозим бўлган «Ташпромстрой» ташкилотлари бир йил ичида фақат бир миллион сўмнигина ўзлаштирмоқчи.

Буни турғунликдан қутулиш, деб бўладими, ахир? Меҳнат коллективларидаги ишларнинг аҳволига партиявий таъсирнинг сустлиги тўғрисида бу ерда айтилган гаплар Компартия Марказий Комитети Бюроси ва секретариати шанига қаратилиши лозим. Ахир, Марказий Комитет, унинг Бюроси, бўлимлари корхоналар олдида турган муаммоларни нима учун ҳал қилмаяптилар?

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Икромов комбинатимизда тез-тез бўлиб туради. Эҳтимол у Компартия Марказий Комитетининг қурилишга раҳбарлик қилувчи секретари ўртоқ Лобко билан биргаликда ишчилар ва қурувчиларнинг амалий баҳамжиҳат ҳаракати механизмини йўлга қўяр?

Ҳар йили тўқимачилар ишлаб топилган пулдан шаҳар ижроия комитетига — социал-маданий ва маиший объектлар қурилишига 1,5 миллион сўм маблағ ўтказиб турадилар. Натижада пул ҳам, социал-маданий ва маиший объектлар ҳам йўқ. Шаҳар ижроия комитети шу кунгача ҳам бизга квартиралар ажратиб бермаяпти. Бизгагина эмас, балки бутун енгил саноатга ҳам 56 минг квадрат метр уй-жой ва биронта ҳам болалар боғчасини ажратиб беришмади. Тўқимачилар шаҳарчаси орзумиз бўлиб қолмоқда, холос, — Компартия Марказий Комитети, шаҳар ва область партия комитетлари бир неча марта қабул қилган қарорлар ҳам бажарилмай қолмоқда.

Бизнинг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Енгил саноат ва халқ истеъмоли моллари бўлимига жиддий даъвомиз бор. Бу бўлимга асли тўқимачи бўлган ўртоқ Писулин бошчилик қилмоқда. Биз ундан жуда кўп нарсани кутган эдик. Бўлимга тажрибали ўртоқ бошчилик қилмоқда, демак тўқимачиларимизнинг муаммолари ҳал этилади, деб ўйлагандик. Аммо у мазкур муаммоларни яхши билиб, шунингдек бизни сўзда қўллаб-қувватлаб, уларни ҳал қилишга тегишлича партиявий таъсир ўтказмаяпти, унинг сўзи билан иши бир жойдан чиқмаяпти.

Марказий Комитет Бюроси, унинг секретариати Марказий Комитет бўлимларига, область, шаҳар партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига нисбатан қаттиқ талабчанлик қилиши, аниқ изчил йўл ўтказилишигина қайта қуриш давомида бурилишни таъминлай олади, деб ҳисоблайман.

Беш йилликнинг дастлабки икки йилида республика экономикасини ривожлантириш натижалари бизни унча қувонтираётгани йўқ, деди Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **В. И. Огарок.** Социал кўрсаткичларни бажаришдаги ишларнинг аҳволи айниқса мураккабдир. Мавжуд резервларни актив ишлаб топиб, уларни халқ хўжалигига жалб этиш зарур.

Шу беш йилликда саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва алоқа соҳасида моддий харажатлар салмоғининг ўсиш тенденцияси пайдо бўлди, шундай харажатлар ўтган икки йил мобайнида 2 процент кўпайди. Фақат шу сабаблигина республика икки йил ичида салкам 2 миллиард сўмни йўқотди. Бу — ресурсларни тежаш соҳасидаги ишларнинг қониқарсиз эканлиги натижаси бўлиб, белгиланган топшириқлар мунтазам суратда барбод этилмоқда. Ҳолбуки, министрлардан, бирлашма ва корхоналарнинг раҳбарларидан металл, цемент, ёқилғи ва бошқа ресурсларни қўшимча ажратиб бериш тўғрисидаги илтимосномалар ҳамон келиб турибди. Бунга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари, Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари жалб этилмоқдалар.

Ўтган икки йил билан XI беш йилликдаги айрим кўрсаткичларнинг ўртача йиллик ўсиш суръатларини таққослай туриб, биз кўпгина позициялар жиҳатидан эришилган кўрсаткичларни қўлдан бой берганимизни тўппа-тўғри айтиш керак. Ҳозир 1989 йилги планнинг лойиҳаси устидаги иш бошланмоқда ва биз республика Госплани, министрликлари ва идоралари, область ижроия комитетлари йўл қўйилган қолоқликнинг ўрнини қоплашда зиммаларига мумкин қадар кўпроқ ҳажмдаги ишларни олишларига эришиш учун ҳаракат қиламиз. Агар шундай қилинмаса, умуман XII беш йиллик планини бажариш жуда-жуда қийин бўлади. Ишни ўнглаб олмоқ учун туб, мен ҳатто айтардимки, фавқулодда чоралар кўрилиши керак. Афсуски, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари, бўлимларининг мудирлари, республика Министрлар Совети, унинг Президиуми ўз диққат-эътиборларини республика халқ хўжалик комплексини ривожлантиришнинг ҳал қилувчи бош йўналишларига ҳар томонлама чуқур қаратмаяптилар.

Шуни таъкидламоқчиманки, Марказий Комитет Бюроси ҳар бир кишини ўз иши билан шуғулланишга мажбур қилувчи, экономикадаги, бутун ижтимоий-сиёсий турмушдаги ишларнинг аҳволи учун министрликлар, идораларнинг, область партия комитетлари ва область ижроия комитетларининг масъулиятини ошириши шарт, Марказий Комитет бўлимлари Министрлар Советига таклифларни анча чуқур ўйлаб тайёрлашлари, унинг Президиуми ва аппаратини министрликларда, область ижроия комитетларида ва ҳатто корхоналар даражасида ҳал қилиш мумкин бўлган арзимас майда-чуйда масалалар билан кўмиб ташламасликлари керак.

Афсуски, ишларнинг аҳволини кескин яхшилаш мумкинлигига шубҳа қилувчи кишилар, шу жумладан раҳбарлар орасида ҳам ҳозиргача мавжуд бўлиб, улар кўпинча кутиб туриш позициясини эгаллаб, ташаббус кўрсатмаяптилар. Ишлаб чиқаришнинг барча соҳаларида интизомни, тартибни, уюшқоқликни кучайтириш республикамизнинг олға ҳаракат қилиб боришидаги ҳал қилувчи шартларнинг биридир.

Республикада социалистик мулкни сақлаш масаласига тўхталиб ўтмоқчиман. Кўп кишиларнинг психологиясида халқ мулкини ҳеч бир жазосиз талон-торож қилиш мумкин, деган фикр ўрнашиб қолган. Акс ҳолда дон, мева, сабзавот, полиз маҳсулотларини оммавий равишда ўғирлашни қандай изоҳлаш мумкин? Республиканинг барча регионларида бундай ҳоллар доимо аниқланмоқда. Майда ўғирлик каттагина моддий зиён етказмоқда, энг муҳими эса, ташмачилар одамларнинг онгини бузиб, моддий бойликларнинг сақланиши учун масъулиятсизлик вазиятини вужудга келтирмоқда.

Республика министрликлари ва идоралари раҳбарларининг талайгина қисми хўжасизлик фактларига тоқат қилиб, уларни пайқамасликка уринмоқдалар ва ҳатто кўпинча қонун-қоидалар бузилишига йўл қўювчи мансабдор шахсларни жавобгарликдан қутқариб қолиш йўлига ўтадилар, шу тариқа аҳволни яхши қилиб кўрсатадилар.

Бугун пленумда Марказий Комитет Бюросининг иши принципиал муҳокама қилинаётганлиги унинг фаолиятига ижобий таъсир ўтказади, албатта. Шу залда ўтирган ҳар бир киши мамлакатимизда содир бўлаётган иқтисодий ва демократик ўзгартишларнинг ҳозирги мураккаб босқичида партиямиз талаб этаётганидек ўйласа ва энг муҳими, ҳаракат қилса самара ниҳоятда юқори бўлади.

Экономикадаги, республикани социал ривожлантиришдаги камчиликлар докладда айтиб ўтилдики, бу камчиликларда менинг ҳам талайгина айбим бор, чунки мен Бюрода пойтахт партия ташкилотининг вакилиман, деб эътироф этди Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **Б. Ф. Сатин.**

Тошкент шаҳри экономикасидаги салбий жиҳатлар бутун республикага ёмон таъсир қилмоқда. Биз беш йилликнинг икки йилини дуруст натижалар билан тамомламадик. Саноат ишлаб чиқаришини ўстириш суръатлари жиҳатидан беш йиллик топшириқларидан орқада қолинмоқда. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришдаги аҳвол, айниқса, ёмон. Енгил саноат ниҳоятда қониқарсиз ишламоқда, ишлаб чиқарувчи қувватларнинг фойдаланишга топширилиши таъминланмади.

Шаҳарда яхшилик сари силжишлар йўқ, деб ўйлаш нотўғри бўлур эди. Узоққа чўзилиб кетган қурилишлар сони кескин камайтирилди, социал соҳада аҳвол бирмунча яхшиланмоқда. Бироқ якунларни аҳоли жон бошига тақсимлаб, уларни бошқа шаҳарлар билан қиёслайдиган бўлсак, меҳнат унумдорлиги даражаси, маҳсулот сифати, медицина хизмати, савдо, тўловли хизматлар, болалар муассасалари ва квартиралар билан таъминланиш жиҳатидан Тошкент иттифоқдош республикаларнинг пойтахтлари ва мамлакатнинг йирик шаҳарлари орасида биринчи ўнликдан анча пастда эканлигини кўрамиз.

Шу боисдан шаҳарнинг партия активлари қатъиян иқтисодий ва социал қайта қуришга сафарбар этилган. Хўш, нималар қилмоқчимиз? Айни социал соҳадаги катта нуқсонларни эътиборга олиб, кучларни ана шу муаммолар тугунини ечишга ташлаяпмиз. Бу йил халқ учун моллар ишлаб чиқаришни 10 процент, тўловли хизматларни 17 процент кўпайтиришга қарор бердик. Бу йил пудрат усулида уй-жой қурилишидан ташқари хўжалик усулида қурилган 750 та квартира топширилади. Беш йиллик мобайнида уч мингтадан кўпроқ шундай квартира барпо этилади.

Тошкентликларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашдаги аҳвол секинлик билан яхшиланмоқда. Ҳатто мева-сабзавот маҳсулотлари ғарқ пишган пайтларда ҳам Тошкент магазинларига киришга уяласан, киши. Ҳамма айбни бировга ағдармоқчи эмасмиз, кўп нарсага ўзимиз айбдормиз — омборхоналарни яхши қурганимиз йўқ. Бу йил корхоналарнинг кучи билан 30 минг тонна маҳсулот кетадиган омборхоналарни, ўнлаб янги магазинларни ишга туширамиз. Ўзбекистонда сабзавот, мева, полиз маҳсулотлари нима учун етишмаяпти ўзи? Бу иш билан шуғулланмаяпмиз. Полиз маҳсулотлари, узум, мева ва резавор меваларнинг ҳосилдорлиги 1970—1975 йиллар даражасида турибди. Навлар районлаштирилмаяпти. Сабзавот-полиз экинлари институти ҳеч қандай иш қилмаяпти. Кўп жиҳатдан бунда раҳбарликнинг партиявий-сиёсий методларидан воз кечган Компартия Марказий Комитети секретари ўртоқ Антоновнинг иш услуби таъсири бор. Илмий асосдаги раҳбарлик ҳам сезилмаяпти.

Биз эриша олмаган марралар — қайта қуриш жараёнларига партиявий раҳбарликдаги узилишлар ва аввало, кадрлар билан ишлашдаги нуқсонларнинг оқибати эканлигига қайта-қайта ишонч ҳосил қилишга тўғри келмоқда. Биз Марказий Комитетнинг Бюросидаги кишилар кадрлар билан ишлаш хусусида қабул қилинган қарорларни контрол қилиш масалаларини мунтазам суратда кўриб чиқиб боришимизга тўғри келадиганга ўхшайди.

Ўтмишда ўз обрўсини тўкиб қўйган раҳбарларга нисбатан принципсизлиги учун докладда шаҳар партия комитети тўғри танқид қилинди. Дарҳақиқат, 1984—1987 йиллар мобайнида Тошкентда номенклатура ходимларидан салкам 200 киши салбий сабабларга кўра, асосан шахсий суиистеъмолчиликлар ва қўшиб ёзишлар учун партиявий жазо берилиб ишдан бўшатилди. Унча кўп вақт ўтгани йўқ — улар мослашиб олдилар, Давлат агросаноат комитетининг, Мебель, Енгил саноат министрликлари ҳамда республика бошқа идораларининг ғамхўрлиги билан ўзларини жуда яхши ҳис этмоқдалар. Улар мана шу министрлик ва идораларга, айниқса, кўп тарқалиб кетишди. Оддий ишга — цехга ҳеч ким бормади. Шу сабабли одамлар адолатсизлик тўғрисида тўхтовсиз ёзиб туришибди.

1987 йил мобайнида қайта қуришни идеологик жиҳатдан таъминлашга доир ҳеч қандай программа ишлаб чиқилмади ва Марказий Комитет Бюросига тақдим этилмади. Ҳолбуки, республика тарихи, санъати, адабиётида концепцияларни қайта кўриб чиқиш ниҳоятда зарурдир. Эскича схемалар асосида яшаб бўлмайди. Марказий Комитет секретари ўртоқ Холмуҳамедовнинг қатъий йўналтирувчи қўли сезилиб туриши керак. Идеология ишига раҳбарлик қилиш эмас, балки бошчилик қилиш лозим.

Докладда тўғри қайд этиб ўтилганидек, қатъий бурилиш учун сайлаб қўйиладиган партия активларининг ишини кучайтириш керак. Марказий Комитет аъзоларини ишнинг айрим участкалари ва соҳаларига бириктиб қўйиш зарурга ўхшайди. Пленумлар ва бюроларнинг қабул қилинган қарорлари бажарилишини ташкил этишни ўртоқларга топшириш, катта-катта масалаларни ишлаб чиқиш учун уларни тез-тез жалб қилиб туриш керак.

— Мени яқинда, пленум олдидан Марказий Комитетга таклиф этишиб бюронинг иши ҳақидаги фикр-мулоҳазаларим билан ўртоқлашишни илтимос қилишди, деди Қаршидаги СССР 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи-мотористкаси **Р. Н. Иванушкина.** Суҳбатимиз очиқ-ойдин кечди. Мен ўшанда ишчилар қайта қуришни жон-диллари билан қабул қилганликларини, ҳаётни яхшилашда унга катта умид боғлаётганликларини, айни вақтда бизга тинчлик бермаётган етилган проблемалар ҳақида ҳам рўй-рост айтган эдим.

Биз, жойларда меҳнат қилаётган оддий кишилар, республика раҳбарларига доимо чин дилдан ишонганмиз ва ишонамиз. Лекин амалда қандай бўляпти ўзи? Пленум бўлди дегунча, кимнидир Марказий Комитет аъзолигидан чиқаришади, пора олганлиги учун, қўпол хатоликларга йўл қўйганлиги учун ишдан олишади. Ишдан олганда ҳам жўнгина, хамирдан қил суғургандек ҳаракат қилишади, соғлиги ёмонлашганлиги сабабли деб айтишади. Лекин кўпчилик унинг нима учун ишдан олинганлигини тахминан сезиб туради. Шундай бўлгач, одамларда тўла ишонч бўлиши мумкинми?

Мана шунинг учун ҳам республикада қайта қуриш йилларида яхшилик томонга кўп ўзгариш бўлмади. Марказий Комитетнинг Бюросини мустаҳкамлаш керак, унинг составига 1—2 ишчини киритишни таклиф этаман. Марказий Комитет Бюроси составига шунчаки индамай ўтирадиган одамлар эмас, журъатли ҳақиқий большевиклар киритилиши лозим. Улар ёрдамида меҳнаткашларнинг ўй-фикрларини тўлароқ ҳисобга олиш мумкин бўлур эди. Айни вақтда катта бошлиқларга баҳо бериш лозим бўлган вақтда бюронинг муросасозлик қилишига йўл қўйилмас эди.

Мен Марказий Комитет ва унинг Бюроси пленумларни ўтказиш ишига бир томонлама ёндашмоқда, деб ўйлайман. Бутун куч-ғайрат пленумни тайёрлашга кетади, пленум ўтиши билан ҳамманинг кўнгли хотиржам бўлади. Ахир қанчадан қанча ўткир, танқидий мулоҳазалар бўлади, яхши таклифлар ва қарорлар қабул қилинади, лекин кейинчалик ҳеч ким буларни ҳатто хаёлига ҳам келтирмайди.

Менинг Марказий Комитет пленумларида икки марта сўзга чиқишимга, собиқ енгил саноат министрини фабрикамиз учун жуда муҳим бўлган бир қатор масалаларни ҳал этишда сансалорликка йўл қўйганлигини танқид қилишимга тўғри келган эди. Министрни ишдан олдилар, янгисини тайинладилар. Аммо камчиликларга ҳали ҳам барҳам берилгани йўқ.

Биздан уч сменали ишга ўтишни талаб қилишяпти, кадрлар эса етишмайди. Бир неча йилдан бери ўқув биноси қуриб беришларини сўраб елиб-югуряпмиз. Икки йил аввал қурилиш бошлангандек бўлди. Лекин яна иш тўхтаб қолди. Машиналарни янгилашда ёрдам беришни илтимос қилдик — бунда ҳам ваъдадан бошқа ҳеч нарса бўлгани йўқ.

Тошкент ва Бухоро тўқимачилик комбинатлари сифатсиз газламалар ишлаб чиқаришарди, ҳозир ҳам шундай бўляпти. Бўёқлар эса ҳеч нарсага ярамайди. Бир томчи сув тушди дегунча ёйилиб кетаверади. Биз тикиб чиқараётган эркакларнинг кўйлаклари бир ювишдаёқ тамом бўлади. Илгари бунга аҳамият берилмасди, ҳозир эса хўжалик ҳисоби шароитларида буларнинг ҳаммаси ишчининг чўнтагига зарар келтирмоқда, иш ҳақи камайиб кетмоқда. Яқинда маҳсулот етказиб бериш тўғрисидаги шартномалар бузилганлиги сабабли ҳар биримиз мукофотдан маҳрум бўлиш билан бирга 30 сўмдан жарима ҳам тўладик. Ишчи кучи етишмай турган бир пайтда одамлар ишдан бўшаб кета бошладилар.

Ислоҳот шароитида ишчиларни яхши ишлашга даъват этибгина қолмай, уларга зарур шарт-шароитлар яратиш керак. Афсуски, янги министримиз ўртоқ Тоймазов ҳам бу ҳақда унча қайғурмаяпти. Министр сифатида иш бошлаганига бир ярим йил бўлди. Шу вақт ичида у корхонамизга бирор марта ҳам келгани йўқ. Марказий Комитет секретари ўртоқ Икромов бултур ҳузуримизга келганида ўша муаммолар яна кўтарилган эди, лекин ҳозирча бу муаммолар жуда секин ҳал этилмоқда.

Биз ҳар қандай революция курашсиз ва қийинчиликларсиз бўлмаслигини, барча ислоҳотлар давлат манфаатлари йўлида, унинг янада кучлироқ ва қудратлироқ бўлиши учун ўтказилишини тушунамиз. Лекин айни вақтда қайта қуришни одамлар амалга оширишини ва қайта қуриш одамлар учун бўлишини унутмаслик керак.

Агросаноат комплексининг барча соҳаларида яхшилик сари ўзгариш секинлик билан бораётгани, эришилган натижалар ҳеч кимни қаноатлантирмаётгани шубҳасиздир, деди Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг раиси **И. Ҳ. Жўрабеков.** Шу боисдан давлат агросаноат комитети ва шахсан менинг шанимга мутлақо тўғри танқид гаплари айтилди. Докладда берилган баҳога қўшиламан, хато ва нуқсонлар ҳатто айтиб ўтилганига қараганда анча кўпроқдир.

Асосий хато шундаки, биз агросаноат ишлаб чиқаришида стратегия ва тактика тўғрисидаги бирон-бир принципиал муҳим масалани мустақил равишда Марказий Комитет Бюросига киритмадик. Қудратли ишлаб чиқариш потенциалидан фойдаланишдаги жиддий хато ва нуқсонлар шу билан боғланганки, республика Давлат агросаноат комитетининг раиси сифатида мен барча поғоналардаги мутахассисларни ишлаб чиқаришни интенсивлаш, фан-техника тараққиётини, реал хўжалик ҳисобини жорий этиш, пахта ҳосилини шаҳарликлар ва мактаб ўқувчиларининг иштирокисиз йиғиштириб олиш вазифаларини ҳал этишга сафарбар қила олмадим.

Кейинги вақтларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси совет, хўжалик органларига нисбатан талабчанликни оширди, қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши учун талабни кучайтирди. Аммо талабчанлик маъмурий ишлардагина намоён бўлиб қолмаслиги керак, партиявий талабчанлик ишни яхшилашга кўмаклашиши лозим. Марказий Комитет Бюроси хўжалик органи эмас, албатта, аммо масалаларни ҳал қилишда кўп нарса унинг раҳбарлик ролига боғлиқ.

Марказий Комитетда республика фаолиятининг барча тармоқлари бўйича бўлимлар бўлиб, улар ўзига қарашли министрликлар ёки идораларга раҳбарлик қиладилар. Кўпинча бундай раҳбарлик ва контроллик хўжалик раҳбарларининг ўрнини босишга айланиб кетади. Бу гап қишлоқ хўжалик бўлимига, Марказий Комитет секретарлари Антонов ва Икромов ўртоқларга тўла даражада тааллуқли бўлиб, улар гарчи доимо, айниқса кейинги вақтларда ўзларингиз ҳал қилаверинг, деб айтсаларда, майда-чуйда ишларга аралашаверишдан воз кеча олмаяптилар, агар қарор мустақил равишда ёки улар билан келишилмай қабул қилинган бўлса, албатта, танбеҳ бериладилар.

Жойлардаги ишларнинг аҳволи бундан ҳам баттар. Жойларда партия комитетлари технология жараёнига аралашмоқдалар, мутахассислар ўрнига ҳамма нарсани ўзлари ҳал қилмоқдалар, қачон ва нима иш қилиш кераклиги тўғрисида буйруқ бермоқдалар, бу эса масъулиятсизликни ва ишга лоқайдликни келтириб чиқармоқда, талайгина мисоллар келтириш мумкин. Агросаноат комплексидаги ишларнинг аҳволи учун масъулият агросаноат комитетлари зиммасига юкланган экан, келинг, уларга мустақиллик берайлик.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шанига ҳам бир қанча истакларни айтиб ўтмоқчиман. Баъзида ҳукумат Госпланнинг, Госснабнинг, бошқа министрликлар ва идораларнинг ўрнини босиб, уларнинг вазифаларини ўз зиммасига олади. Бинокорлик материаллари ёки бошқа материалларни Министрлар Совети тақсимлаши керакми, ахир? Министрликлар, идоралар, маҳаллий Советлар бунга кўникиб қолишган ва ҳар қандай масаланинг ҳал этилишини республика Министрлар Совети зиммасига юклашга, ўз зиммасидан эса ҳар қандай масъулиятни соқит қилишга уринмоқдалар. Шуни айтишим кераккки, бунга улар кўпинча муваффақ ҳам бўлмоқдалар.

Республика ҳукуматида истиқболдаги ишлар яхши йўлга қўйилмаган. Лойиҳаларни Госплан, министрликлар ва идоралар қуйи бўғинларнинг иштирокисиз тузиб чиқмоқда. Бунда программалар шу қадар майда-чуйда икир-чикирларигача баён этиб бериладики, ижрочиларга ижод ва манёвр учун амалда эркинлик йўқ. Юқоридан бундай планлаштириш ўз харажатларини ўзи қоплаш ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтишга тўсқинлик қилади.

Қоғозбозлик муттасил ва барча даражаларда тўғри танқид қилинмоқда. Бу курашни Марказий Комитет сўзда қўллаб-қувватламоқда. Аммо ҳар қандай арзимас масала хусусида бўлимлар справка талаб қилади, ҳолбуки, зарур маълумотларни кўпинча давлат статистика комитетининг ахборотидан олиш мумкин. Министрлар Советининг аппарати ҳам шундай касалга учраган. Шундай ҳоллар ҳам бўладики, справкага ёки нутқга киритиш мўлжалланаётган битта рақамни, деб бутун-бутун бўлимлар, ҳатто бош бошқармалар ҳам районлардан, колхоз ва совхозлардан маълумотларни сўраб, бир неча кун сарфлайдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин республикада кадрларни янгилаш соҳасида катта ишлар қилинди. Бунда ҳар хил даражалардаги кўпгина «собиқ»лар давлат агросаноат комитетига, унинг маҳаллий органларига ишга юборилди. Район партия комитетининг секретари бўшатилди, дегунча уни албатта агросаноат комплекси бўлинмаларининг бирига раҳбар қилиб юбориш оз бўлмаса қоидага айланиб қолган. Лекин уларни алмаштириш тўғрисидаги масала ўртага қўйилганда ҳимоячилар ва ҳомийлар пайдо бўлади. Бунга чек қўйиш ва хўжаликларнинг раҳбарларини демократик асосда дадил сайлаш пайти келди.

Ўтган даврнинг барча воқеаларидан ҳамма ташкилий янгиликлар — ҳали қайта қуриш эмас, балки фақат бир формадир, деган хулосани чиқариб олдим. Агар шу форма давр руҳи ва вазифаларига мос келадиган мазмун билан тўлдирилмаса, бутун куч-ғайратлар қайта қуришни бунёд этмай, балки унга тақлид қилади, холос.

Ўзбекистон халқ контролерлари беш йилликнинг қолган йилларида амалга ошириш учун тўртта устун йўналишни белгилаб олдилар, деди ўз сўзида республика Халқ контроли комитети раиси **В. А. Хайдуров.** Бу пахтачиликни ривожлантириш, ёрдамчи ва шахсий хўжаликларда гўшт етиштиришни кўпайтириш, уй-жой проблемасини ҳал этиш ва машинасозлик комплексидаги ишлардир. У комитет фаолиятида қайта қуришнинг бориши ҳақида гапирар экан, корхоналар раҳбарларининг илтимосига биноан, камчиликларни тугатиш, молия-хўжалик фаолиятини яхшилаш мақсадида аниқ бир мақсадга йўналтирилган текширишлар ўтказишдек назоратнинг янги самарали формалари пайдо бўлганлигини қайд этди. Чунончи, республика Енгил саноат ва Қурилиш министрликлари иштирокида Тошкент тўқимачилик комбинатида янги пардозлаш фабрикасини бунёд этиш чоғида йўл қўйилган катта бракни тўғрилашга муваффақ бўлинди.

Нутқда халқ контролерлари фош этаётган қўшиб ёзишлар, ўғирликлар, растраталар давом этаётганлиги фактлари келтирилди. Ўз фаолиятида ҳали ҳам жиддий камчиликларга йўл қўяётган идоравий ревизия аппарати устидан назоратни яхшилашга қаратилган талаблар адолатли деб топилди. Кадрлар билан ишлашда халқ контроли комитетининг ўзи ҳам хатолардан холи бўла олмади: унинг системасида ҳам масъулиятсизлик ҳоллари рўй бермоқда.

Халқ контроли органларининг кучи — партия раҳбарлигидадир. Қуйи бўғинда ишловчи кўп кадрларнинг пассивлигини бартараф этиш, уларнинг иши янада таъсирчан бўлиши, улар обрўсини кўтариш учун партия комитетлари ва бошланғич ташкилотлари халқ контролерларини доимо қўллаб-қувватлашлари зарур. Ошна-оғайнигарчилик кўринишларига барҳам бериш, яқин ўтмишда бўлганидек, халқ назоратчилари фош этаётган кишиларнинг айбларини айрим ходимлар хаспўшлаб кетиши ва уларни қутқариб қолишга уриниши имкониятини тугатиш лозим.

Биз илгари республикада тайёрга айёрлик, текисчилик, «қутқариш» сингари қонунга хилоф ишлар, салбий воқеалар кенг миқёсда ёйилганлигини тасаввур қила олмас эдик, деди Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати касаба союз комитетининг раиси **И. Ҳ. Орипов.** Энди эса ўша барчага маълум бўлган Одиловнинг саргузаштлари ҳақида, олтинга ҳирс қўйганлар ҳақида матбуот хабарларидан билиб олган халқимиз бизга — партия аъзоларига қаттиқ таъна қилмоқда. Ҳар биримизнинг бурчимиз — бу таъналарга ҳамма ерда ва барча соҳаларда ленинча партия турмуши нормаларини қарор топтириш билан жавоб беришдан, коммунист деган юксак номни ҳамиша оқлашдан иборат. М. С. Горбачев яқинда айтганидек, бизнинг ўтмишдаги хатоларни қайтаришга ҳаққимиз йўқ, биз ўзимизга билдирилган ишончни тўла оқлай олмадик.

Партия комитетларининг қайта қуришга раҳбарлик юзасидан ҳисоботлари меҳнат коллективлари фаоллиги, омма фаоллиги ўсаётганлигини кўрсатди. Бу ҳисоботлар кўп ҳолларда бошланғич партия ташкилотлари, сиз билан биз, Марказий Комитет аъзолари қайта қуришда амалий равишда етарли даражада қатнашмаётганлигимизни кўрсатмоқда. Биз ана шу танқидни ҳисобга олиб, қайта қуришни илмий-техника тараққиёти сари қатъий буриб юборишимиз, ишнинг пировард натижасидан меҳнаткашларнинг шахсий манфаатдорлигини кучайтиришга эришишимиз, экономикада ва ижтимоий ҳаётда демократиялашни таъминлашимиз лозим.

Сўз билан ишнинг бир жойдан чиқмаслиги ҳолларига барҳам бериш асосий вазифалардан биридир, албатта. Мана бир мисол: Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретариати комбинатимизнинг ҳисоботини эшитди, корхонага амалий ёрдам кўрсатиш ҳақида қарор қабул қилди. Қани ўша ёрдам? У қоғозда қолиб кетди. Илгари бўлганидек, ҳозир ҳам Тошкент шаҳар ижроия комитети буюртмачи сифатидаги ўз вазифасини ёмон бажараяпти, аввалгидек, қурилиш майдонлари тайёрланган эмас, ресурслар ва ускуналар етказиб бериш уй-жойларни ишга тушириш билан мувофиқлаштирилмаган. Ана шу рўй берган шароитда ишлаб чиқариш харажатини ўзи қоплашга қандай қилиб эришиш, уй-жой программаси бажарилишини қандай қилиб таъминлаш мумкин?

Марказий Комитет Бюросининг ҳисоботи қайта қуриш жараёнига раҳбарлик қилишдаги, Ўзбекистон коммунистлари олдида турган иқтисодий, мафкуравий ва социал вазифаларни ҳал этишдаги заиф жиҳатларни очиб ташлади, деб таъкидлади Ўзбекистон ССР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси **В. А. Головин.** Мен Бюронинг ишига пленумдаги докладда берилган баҳога ва Бюронинг ҳар бир аъзосига берилган танқидий характеристикага тўла-тўкис қўшиламан.

Ўзбекистон Давлат хавфсизлиги комитетининг коммунистлари барча совет кишилари кўзлаётган фикрлар, қилаётган ишлар ва тузаётган режалар руҳида яшаб турибдилар. Биз партиянинг совет жамияти барча соҳаларини қайта қуриш, янгилаш соҳасидаги революцион қарорларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз. М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитети 1987 йил январь Пленумидаги докладида хавфсизлик органларига: мамлакатимизга қарши душманлик кирдикорларини ўз вақтида очиб ташлаб, уларнинг пайи қатъият билан қирқилсин, деган жуда муҳим кўрсатма берилди. Давлат хавфсизлиги комитетининг органлари ҳозирги шароитда мамлакатимиздаги қайта қуриш жараёни муваффақиятли ривожланишига имкони борича кўпроқ кўмаклашишни ўзларининг бош вазифаларидан бири, деб ҳисоблайдилар.

Партиянинг социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришга, демократия ва ошкораликни кенгайтиришга қаратилган йўли хусусида Ғарбдаги урушқоқ антикоммунистлар ғазаб билан тухмат ёғдира бошлаганликлари маълум. Матбуотимизда таъкидлаб ўтилганидек, махсус маҳкамалар жамиятимизнинг социал-иқтисодий янгиланиши жараёнини барбод қилишни кўзда тутувчи қўпорувчиликдан иборат ғаламисликларни ишлаб чиқмоқдалар.

Ҳозир Ғарб махсус маҳкамаларининг фикри-зикри экономикамизни қайта қуришга оид тадбирлар йўлига турли-туман тўсиқлар қўйишга, фундаментал илмий-техникавий ишланмалар тўғрисида, энг муҳим халқ хўжалик программалари ҳақида маълумотлар олишга тобора кўпроқ қаратилмоқда. Бюро идоралар ва корхоналарнинг коммунист-раҳбарларидан кўпроқ шахсий масъулиятни, давлатнинг иқтисодий ва сиёсий манфаатларини ҳимоя қилишда янада юксак билимдонлик ва жанговарликни талаб қилишга ҳақли, деб ўйлайман.

(Охири учинчи бетда).

ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОМИЛИ

(Охири. Боши 1-, 2-бетларда).

Мафкуравий ишимизда катта муаммолар бор. Ҳозирча биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми кураш бошлаган қўшиб ёзиш, ўғирлик ва шу каби давлат манфаатларига зид бўлган салбий ҳодисалар йўлига мафкуравий тўсиқ қўйишга муваффақ бўлганимиз йўқ.

Масалан, яқинда Зарафшон шаҳрида рўй берган ва ўзларига нисбатан ноҳақ муносабат хусусида шикоят қилган баъзи конкрет шахслар орасида норозилик туғдирган воқеалардан ҳам душманларимиз фойдаланиб қолишга уриндилар. Ҳолбуки, райондаги раҳбар ходимлар салбий ҳодисаларнинг сабабларини яхши суриштириб, билиб олмаганликлари маълум бўлди ва айрим маҳаллий раҳбарлар ҳақиқатан ҳам айбдор эканлиги аниқланди. Бунинг учун улар қаттиқ жазоланди.

Социал соҳадаги, жумладан соғлиқни сақлашдаги нуқсонлар ҳам ижтимоий муносабатларни яхшилашга кўмаклашмайди.

Социал адолат принциплари учун кураш ҳам ғоявий душманларимиз билан олишув майдони эканини унутиш ярамайди. Кейинги йиллар мобайнида душманнинг махсус маҳкамалари ва улар билан боғлиқ бўлган чет эл марказлари Ўзбекистон аҳолисига душманлик ташвиқоти таъсирининг миқёсларини кенгайтиришга уриндилар. Республика тўғрисидаги салбий маълумотларни зўр бериб тўплашни уюштириш йўлидаги уринишлар кучаймоқда. Ўзбек тилида Советларга қарши чет эл радиоэшиттиришлари системасини кенгайтириш, чегара орқали душманлик руҳидаги адабиётларни олиб ўтиш йўлидаги уринишлар давом этмоқда.

Атеистик ва интернационал тарбиянинг роли ортмоқда. Шу муносабат билан Ўзбекистон делегати, Урганчдаги 94-мактаб директори М. Ёқубованинг XXVII съезддаги нутқи эсга тушади. У хасислик, юлғичлик, ҳаётга енгил муносабат муҳити бир қанча оилаларда тарбияга шу кунгача ҳам таъсир ўтказиб, жиддий тўсиқ бўлиб турганини айтган эди.

Пировардида Бюронинг иш услуби ҳақида икки оғиз гапирмоқчиман. Умуман Бюро шубҳасиз ишловчи орган бўлиб, унинг муҳокамасига йирик принципиал масалалар қўйилди. Агар Бюронинг иш услубидаги камчиликлар ҳақида гапириладиган бўлса, муаммонинг тубига етиб боришга муваффақ бўлинмаган пайтларда баъзан масалаларни юзаки кўриб чиқиш содир бўлаётганини айтиб ўтишим мумкин. Жумладан, Бюро мажлисларида қатъийроқ иш тартиби белгилаб қўйилиши, ҳамма ўз фикрини айтиш имкониятини олиши зарур. Бу эса коллегиалликнинг кафолатларидан бири бўлур эди. Бюро ўз мажлисларининг тартиби тўғрисида қарор қабул қилган бўлса ҳам, аммо бу тартибга ҳамиша ҳам риоя этилаётгани йўқ. Мана шу камчиликлар ва юқорида айтиб ўтилган нуқсонлар тугатилишига ҳамда ҳозирги составдаги бюро ишда ленинча услубни қарор топтиришни таъминлай олишига ишончим комил.

Республикада янгиланиш жараёни оғир кечмоқда, баъзи кишиларда қайта қуришнинг энг муҳим даври орқада қолди, деган нотўғри ҳиссиётлар пайдо бўла бошлади, деди Қашқадарё область партия комитетининг биринчи секретари **И. А. Каримов.** Айни вақтда «собиқлар» йўқотилган мавқеларини тиклашга уриниб бирлашмоқдалар, соғлом кучларни ва рўй бераётган ўзгартишларни қоралашга уринмоқдалар.

Нотиқ, биз демократиялаш шароитларида ишлашга тайёргарлик кўрмаганимиз маълум бўлиб қолди, натижада англашилмовчиликлар ва зиддиятлар рўй бермоқда, деб уқтирди. Ҳамма иллат шундаки, ҳозирча ишга нисбатан гап кўп бўлмоқда. Чунончи, Қашқадарёда аҳолини ичимлик сув билан таъминлаш масаласида оғир вазият вужудга келди. Бу эса касалликларнинг кескин кўпайишига сабаб бўлмоқда. Масалани ҳал этиш йўллари ва муддатлари ҳақида аҳолига тўғридан-тўғри батафсил ахборот берилмаяпти. Бинобарин, ана шундай қилинсагина, одамларнинг ишга бўлган муносабатида, уларнинг фикрида ўзгариш ясашга эришиш мумкин.

Рус тилини ўрганишдек ўткир проблемани ҳал қилиш масаласи гапдан нарига ўтмади. Ҳолбуки, статистика маълумотларига кўра, сўнгги йилларда ҳамма иш жуда силлиқ қилиб кўрсатилди — рус тилини билувчилар проценти сунъий равишда оширилди. Ўқув программаларида ҳам, таълим-тарбияни йўлга қўйишда ҳам, рус тили ўқитувчиларини тайёрлашда ҳам Марказий Комитет томонидан маъқулланган «Рус тили» комплекс программаси бўлишига қарамай, сезиларли силжишлар рўй бермади.

Ўртоқ Каримов Марказий Комитет қатор бўлимларининг иш услуби ва методларини, Марказий Комитет секретарлари М. Ҳ. Холмуҳамедов, В. А. Антоновни қуруқ назариябозлиги, уларнинг фаолияти асосан Тошкент доирасида чекланиб қолаётганлиги, жойлардан ходимлар жуда тез чақирилаётганлиги, партия комитетлари совет ва хўжалик органларининг ишлари билан шуғулланаётганлиги ҳоллари рўй бераётгани учун танқид қилди. Марказий Комитет Бюроси республика Давлат агросаноат комитетида тартиб ўрнатиш юзасидан ҳали ҳам қатъий чора-тадбирлар кўрмади. Жумладан, тўқимачилар эҳтиёжини қондириш учун пахта хом ашёсининг юқори сифатли сортлари ҳамда деҳқонлар меҳнатига ҳақ тўлашнинг пухта ўйланган системасини жорий этиш талаб қилинмоқда. Умуман, кундалик майда-чуйда ишларга ўралашиб қолмаслик истиқболдаги вазифаларга кўпроқ эътибор бериш, ниҳоят партия ва хўжалик ишларидаги устун йўналишлар системасини аниқлаб олиш зарур.

Сирдарё область Пушкин номли совхоз директори **С. Абдуқодиров** сўзга чиқади. Қайта қуриш тақозо этаётган туб ўзгаришлар хусусида гапиришга ҳали вақт эрталиги ҳақидаги фикрни тасдиқлаш мақсадида у шундай рақамни келтирди, ўн ой ичида республиканинг область агросаноат комитетларига 18 мингга яқин турли ҳужжатлар, буйруқлар, фармойишлар ва шунга ўхшаш қоғозлар жўнатилган. Бундай қоғозбозлик нормал меҳнат қилишга халақит бермоқда. Ўзбекистон Давлат агросаноат комитети раҳбарлари жойларда бўлганларида эса, жумладан, ўртоқ Жўрабеков ҳам биз билан учрашишга вақт топа олмайдилар.

Эндиликда эскирган маъмурий усуллар, айниқса, чорвачиликдек, орқада қолган соҳага катта зиён етказмоқда. Жумладан, совхозга йил сайин хусусий сектордан гўшт топшириш плани тиқиштириб келинмоқда. Ҳолбуки бу умуман унинг иши эмас. Қорамоллар подасини ташкил этиш структураси ҳам «юқоридан» белгиланди. Бундай «планлаштириш» маҳсулот таннархи ошишига олиб келади, фирибгарлар учун имконият яратади. Республика ҳукумати, Министрлар Совети Раиси Ғ. Ҳ. Қодиров маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг хусусий секторда чорвачиликни ривожлантириш борасидаги ишлари устидан назоратни кучайтириши лозим. Эҳтимол, ўшанда партия комитетлари бундай хўжалик ишларига камроқ аралашадиган бўлишар.

КПСС XXVII съезди олға сурган социал инфраструктурани жадал ривожлантиришдек масалага ҳам кам эътибор берилмоқда: ҳатто иқтисодий жиҳатдан кучли бўлган хўжаликлар ҳалигача ўзлари ишлаб топган катта маблағлардан йўллар, уй-жойлар, мактаблар, социал-маданий-маиший объектлар қурилишида фойдаланиш имконига эга эмаслар. Бугунги кунда эскириб қолган инструкциялар, расмиятчилик, сансалорлик қайта қуришга ҳали ҳам асосий тўғаноқ бўлиб қолмоқда.

Сўнгра Ўзбекистон ССР Архитекторлар союзи правлениесининг раиси **Т. Ф. Қодирова** сўзга чиқиб, республикада архитектура ва қурилиш соҳасидаги ишларнинг аҳволини, айниқса социал соҳада қониқарли, деб топиб бўлмаслиги тўғрисида гапирди. Айрим раҳбарларнинг меҳнат коллективлари активлигини ривожлантириш, мутахассисларнинг фикрига ишониш, жамоатчилик билан маслаҳатлашиб туриш ўрнига барча учун ишлаш ва ҳамма нарсани қилишга уринишлари давом этмоқда. Масалан, ғоят муҳим ва ниҳоятда зарур ҳужжат — архитектура ва шаҳар қурилишини ривожлантириш тўғрисидаги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика ҳукуматининг қарори шу кунгача ҳам қабул қилинмаган. Шу қарорнинг лойиҳаси бундан бир ярим ой муқаддам Марказий Комитет секретари В. Н. Лобко иштирокида кенг муҳокама қилинган эди. Лойиҳа Министрлар Советининг кабинетларида ҳамон «тўғриланмоқда», Марказий Комитет Бюросининг аъзоси, Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. И. Огарок бунга эътибор бериши керак эди.

Нотиқ Ўзбекистон Кинематографиячилар союзининг янги раҳбарияти олға сурган маданий-тарбиявий ишлар планини қайта қуришга мумкин қадар кўпроқ ҳисса қўшиш истаги тақозо этган актив ижтимоий позиция намунаси сифатида келтирди. Барча ижодий союзлар, шу жумладан республика архитекторлари шундай ёндашувга асосланишлари керак.

Республика маданият министри **Ў. Р. Умарбеков** санъаткор зиёлиларнинг фаолияти бир мунча жонланганлигини эслатиб, яқин ўтмишдан мерос бўлиб қолган энг ўткир муаммолар тўғрисида гапирди. Марказий Комитет, унинг Секретариати, идеология бўлимлари ўз эътиборини сон-саноқсиз «тадбирлар»дан омма ўртасида қунт билан доимий иш олиб боришга қаратишлари зарур. Маданий фронт муассасалари ва ташкилотлари учун мармар ва ганч ўймакорлиги эмас, балки шинам маскан, одамларнинг, айниқса, ёшларнинг талаб-эҳтиёжларига чин дилдан муносабат хос бўлиши керак. Бизда эса юзлаб маданият уйлари ремонтга муҳтож, ёш мутахассислар хусусий квартираларда бошпана топиб туришибди, маданият объектларини ривожлантиришда қурилишлар муттасил узоққа чўзилиб кетмоқда. Кўпдан-кўп яхши қарорлар қабул қилинган бўлишига қарамай, шундай бўлмоқда. Вужудга келган аҳволда Маданият министрлигининг ва шахсан министрнинг ҳам ўз айби оз эмас, албатта. Шу билан бирга Марказий Комитет, область, шаҳар, район партия комитетларининг театр спектакли ёки концертдан кўра афсуски, кўпроқ футбол ўйинида учрашиш мумкин бўлган аъзолари ва секретарлари танқидга лойиқдирлар. Театр ва концерт ташкилотларига фақат пул даромадларининг манбалари деб қарашга йўл қўйиб бўлмайди — аммо план органлари санъат ходимларига уларнинг қурби етмайдиган, сохтакорликка ундайдиган молиявий топшириқларни тиқиштириб, айни шу руҳда иш кўрмоқдалар.

Кўпгина партия комитетлари ғоят муҳим тармоқдаги партиявий қатламни мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилмаяптилар. Ўн йиллар мобайнида биронта ҳам одам коммунистлар сафига қабул қилинмаган маданият ва санъат муассасалари оз эмас. Бундай шароитда халқнинг маънавий турмушини бойитиш жараёнига партия таъсирини кучайтириш тўғрисида гапириш қийин. Докладда пахтакорнинг обрў-эътиборини ошириш керак, деб тўғри айтилди. Лекин ижодкор зиёлиларнинг, маданият ходимларининг обрў-эътиборини ҳам ошириш худди шундай муҳимдир. Улар бизга пахта ва ғалла каби зарурдир.

Республика халқ хўжалигининг барча тармоқларида бой берилган катта имкониятлар экономикага планли раҳбарликдаги янглишишлар билан бевосита боғланган, деди ўз нутқида Ўзбекистон ССР Госплани раиси **И. И. Искандаров.** Бой хом ашё ресурсларидан яхши фойдаланилмаганлиги оқибатида республиканинг кўпгина эҳтиёжлари мамлакатнинг бошқа регионларидан ташиб келтириш ҳисобига қондирилмоқда. Территориал планлаштиришнинг роли пасайтириб юборилди, қарорлар қабул этишда ўзбошимчалик билан ёндашиш устунлик қилди — мана шуларнинг ҳаммаси номутаносибликларга, жойлардаги ташаббус пасайишига, экологиядаги жиддий нуқсонларга олиб келди. Агар химия саноатига сарфланган маблағдан агросаноат эҳтиёжлари учун ўз вақтида фойдаланилганида, қўшимча равишда бир миллиард сўмликдан кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулоти олиш имконияти туғилган бўлур эди. Етиштирилган пахта толасининг ўндан тўққиз қисмидан кўпроғи қайта ишлаш учун мамлакатнинг бошқа районларига ташилиб, ўринсиз транспорт чиқимларига ва республиканинг миллиардлаб даромадларидан маҳрум бўлишига олиб келмоқда. Натижада иш билан таъминлашни ўстиришга муваффақ бўла олмаяпмиз, меҳнаткашларнинг турмуш даражасини оширишга эриша олмаяпмиз. Юқорида айтиб ўтилганидек, Ўзбекистон аҳолисининг жон бошига тўғри келадиган пул даромади Иттифоқдаги ўртача кўрсаткичнинг салкам 60 процентини ташкил этади.

Ўртоқ Искандаров пахтачилик комплекси муаммоларига тўхталиб, нарх белгиланишида унинг жадал ривожланишига халақит бераётган камчиликларни кўрсатиб ўтди. Республика Госплани қишлоқ хўжалигини тўла хўжалик ҳисобига ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтказиш учун бу соҳада йиғилиб қолган ҳал этилмаган масалаларнинг бутун мажмуасини чуқур ва пухта ишлаб чиқишига тўғри келади. План-иқтисодий иш экономиканинг янги вазифаларига ва уни бошқариш структурасига мос келадиган янги поғонага кўтарилиши ва бунда маҳаллий Советларнинг ошиб бораётган роли эътиборга олиниши керак. Нотиқнинг фикрича, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ўз қарорлари ва кўрсатмаларининг бажарилиши устидан назоратни кучайтириши лозим. Жумладан, республика Компартиясининг XXI съездида, Марказий Комитетнинг иккита пленумида ва партия-хўжалик активларининг йиғилишида пахта тайёрлаш пунктларини заводлардан олиб, хўжаликлар қарамоғига топширилмоқчи экани ҳақида гапирилган бўлса ҳам, аммо иш экспериментлардан нари ўтмади, ҳолбуки, шу экспериментлар бу тадбирнинг мақбул эканини тасдиқлади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси ўз қарорларининг бажарилишини суст назорат қилаётганлиги ҳали ҳам республика экономикасида сезиларли силжишлар рўй бермаётганлигининг сабабларидан биридир, — деди Наманган область ижроия комитетининг раиси **Б. Ж. Ҳакимов.** Ваъдаларни бажармаётган раҳбарларга нисбатан қаттиқ талабчанлик қилинмаяпти. Кадрларни танлашда «анкетага қараб ёндашиш» усулидан ҳали ҳам воз кечилмаган. Шунинг оқибатида бутун республикага, унинг партия ташкилотига қимматга тушаётган хатолар рўй бермоқда.

Марказий Комитет Бюроси, секретарлари, бўлимлари, бошқа ходимлари янги вазифаларни эски усуллар билан ҳал қилиш йўлидаги уринишлардан воз кечадиган пайт келди. Бу нарса пахтачиликда қандай оқибатларга олиб келганини кўрдик: Марказий Комитет мустақиллик, ташаббус ҳақида гапириш билан бирга областларга «вакиллар» ва комиссиялар юбораверди, ҳар бир жойнинг ва вақтнинг конкрет шароитларини эътиборга олмай, юқоридан кўрсатма берилаверди. Шу куч-ғайратни кўп йиллар мобайнида пахтакорларга яхшироқ нав бермай келаётган селекциячи-олимларга ёрдам беришга сарфланса яхшироқ бўлмасмиди?

Советларнинг янги ҳуқуқларига муносабат мисолида ҳам сўз билан иш ўртасидаги тафовут кўриниб турибди. Шу пайтгача ҳам область ижроия комитетларига ўзининг область бюджети маблағи ҳисобидан ҳатто кичик объектларни қуриш масалаларини мустақил ҳал этиш имконияти берилмаяпти. Турли идораларга қарашли корхоналарнинг «уй-жой программаси»ни бажаришдаги улушини кўпайтиришга ҳамон муваффақ бўлинмаяпти. Аввал бошданоқ барбод бўлиши маълум бўлган чорвачилик маҳсулотларини етиштириш планлари ҳали ҳам юқоридан юборилмоқда. Марказий Комитет Бюросининг аъзолари, бўлимларининг аппарати вужудга келган аҳволни била туриб, жуда зарур бўлган ёрдамни тезлик билан бермаяптилар.

Бугина эмас, энг юқори даражада берилган ваъдаларни бажармаслик ҳоллари ҳам содир бўлди. Ўтган йилги дон тайёрлаш планининг бажарилиши соҳасида яна шундай бўлди. Бутун йил давомида белгиланган пландан ташқари дон топширишга ҳеч ким мажбур қилинмайди, деб бир неча бор айтилди. Область раҳбарлари ҳам хўжаликларнинг барча раҳбарларига шундай деб ваъда беришди. Сўнгра эса республика ҳукумати дон юзасидан, уч марта қўшимча топшириқ белгилади, ҳатто декабрда ҳам дон топширишга тўғри келди. Иш шу билан тугадики, деҳқонлар белгиланган топшириқларни ошириб бажарган бўлсалар ҳам, чорва учун ваъда қилинган емнинг ярмисини ҳам олмадилар. Матлубот кооперацияси орқали гўшт тайёрлаш планининг бажарилиши ҳам шу аҳволга тушди. Республика раҳбарлари бу практикани неча марталаб қораладилар, декабрнинг охирги кунларида эса ўзлари яқиндагина тақиқлаган ишни ҳужжатлар орқали расмийлаштириш ҳақида телефонда кўрсатма бердилар. Бундай хатти-ҳаракатлар Марказий Комитетнинг обрў-эътиборига ва одамларнинг ўзгаришларга нисбатан ишончига путур етказади.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг секретари **А. Г. Руденко** сўз олади. Гарчи биз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумини салбий ҳодисаларга қарши курашда асосий нуқта, деб атасак ҳам, дейди у, бироқ унда катта хатолар ва суиистеъмолларга йўл қўйган кишиларнинг фамилиялари тилга олинмаганлиги эсимизда. Ўшанда бу кишилар залда ўтирган эди. Воқеаларнинг бундай тус олиши принципсизлик нишонасидир. Марказий Комитет Бюросининг бугунги ҳисоботида кадрлар билан ишлашнинг аҳволи ёритиб берилди. Менинг назаримда ҳозир ҳам ана шу жуда муҳим ишда катта-катта камчиликлар ва оғишлар давом этиб келмоқда.

Нотиқ айниқса сайлаб қўйиладиган юксак лавозимларга кўтарилаётган кадрларнинг сиёсий, ишчанлик ва ахлоқий-маънавий фазилатларини талабчанлик билан чуқурроқ ўрганиш зарурлигини таъкидлади. Юксак лавозимларда хатоларга айниқса йўл қўйиб бўлмайди. Нотиқ ўз фикрини тасдиқлаш учун баъзи фактларни кўрсатди. Наманган областида ўтган даврлардаги моҳиятини ўзгартирмаган ва фақат ташқи қиёфасинигина ўзгартирган кишилар ҳали ҳам ишлаб келмоқдалар, деб таъкидлади у. Шу сабабли ҳар бир коммунист ҳамиша ва ҳар ишда партия аъзоси деган номга муносиб бўлиши зарур.

«Ўзбекфильм» студияси актёри **Ў. Алихўжаев** сўзга чиқди. У Ўзбекистон Кинематографчилари союзи правлениесининг яқинда бўлиб ўтган пленумида правлениенинг янги биринчи секретари сайлови қандай ўтказилганлиги тўғрисида гапирди. Маълумки, бу лавозимга СССР халқ артисти М. Қ. Қаюмов сайланган эди. Сўнгра у пленумда ҳозир бўлган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳамда СССР Кинематографчилар союзи масъул ходимлари тутган йўл муносабати билан афсусланганлигини билдирди. Ўша куни биринчи бўлиб кўрилган ташкилий масала қараб чиқилиши биланоқ, зарур ишлар борлигини баҳона қилиб, уларнинг ҳаммаси зални ташлаб чиқиб кетишди.

Айни вақтда бу ерга йиғилганлар асосий масала СССР Кинематографчилар союзи учинчи пленуми якунлари ва республика кино арбобларининг шундан келиб чиқадиган вазифалари ҳақидаги докладни эшитиб, муҳокама қилишлари керак эди. Келаси йилдан ўзбек киноси ҳаётига кинематографнинг янги қиёфаси, деб аталмиш услуб кириб келиши керак. Бу услуб савияси паст, истеъдодсиз яратилган асарлар йўлини тўсишга, ҳақиқий қобилиятли, истеъдодли одамларнинг ижодий фаоллигини рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлашга даъват этилган. Агар масъул ўртоқлар ана шу муҳим масалани муҳокама қилишда қатнашганларида эди, улар кўпгина қизиқ нарсаларни эшитган ва, жумладан, бизнинг ижодий союзимизда, кинематографиямизда ҳақиқий қайта қуришгача ҳали анча вақт борлигини тушуниб олган бўлур эдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов пленумда якунловчи нутқ сўзлади.

Муҳокама этилган масала юзасидан пленум қарор қабул қилди.

Санъатнинг сеҳрли олами

Юлдуз шуъласи жилваланади

Қадим замонларда, бундан бир неча аср муқаддам Хитойда чиннисоз усталар яшаган экан. Улар кулолчилик дастгоҳида турли-туман идиш-товоқлар ясаб, уларни хумдонларда пиширар, сўнгра ажойиб гуллар чизишар экан.

Хушбичим чойнак шу қадар нафис ишланганки, ўзидан майин, иссиқ нур таратаётгандек. У ҳозиргина хумдондан олинган. Орадан кўп ўтмай бу чойнак чинакам санъат асарига айланади.

Мазкур санъат асари Тошкентдаги турар-жой биноларининг ертўласида жойлашган кичиккина устахонада яратилмоқда. Ёш усталар ўз ижодий уюшмаларини «МИФ» деб аташибди. Бу «Биз ва чинни» деган маънони англатади. Улар ўз олдиларига чинни санъатини қайта тиклашдек катта вазифани қўйишган. Ёш рассомларнинг бирортаси ҳам махсус маълумотга эга эмас — мамлакатимиздаги бирорта ҳам олий ўқув юрти чинни санъати усталарини тайёрламайди.

Ҳикмат Ғуломов ижодий устахонанинг бадиий раҳбари, унинг қалби ва ғоявий илҳомчисидир. Асли у ҳайкалтарош, А. Н. Островский номидаги Тошкент театр ва рассомчилик институтини тугатган. Сўнгра Ленинградда машҳур Ломоносов заводи усталаридан ўқиб-ўрганган. Наталья Соколова — санъатшунос. Улуғбек Турсунхўжаев Тошкент сопол заводида ишлаган. Диксун Яхимбаев эса музлатиш қурилмалари бўйича инженер дипломига эга. Наталья Бартенева эса астрофизик бўлиши лозим эди.

Ташкилий масалаларни ҳал этиш учун уларга икки йил керак бўлди. ЖЭК уйлардан бирининг ертўласида болалар учун лой ишлари тўгарагини очган эди. Шундай қилиб бирлашма аъзолари кундузи болаларга сабоқ беришадиган, тунлари эса чинни қоришмаси устида бош қотирадиган бўлишди. Катта қийинчиликлар билан яроқсиз деб топилган кичкинагина пишитиш печини қўлга киритдилар. Кейин узоқ вақт уни электр тармоғига улаш учун рухсатнома олишга ҳаракат қилишди.

Ярим кечагача, баъзан эса саҳаргача ертўла ойналари ортидаги чироқ ўчмайди. Бу демак, ёш усталар ишлашяпти. Изланишлар, баҳсларда нафис, қўлда ясалган кўзалар вужудга келмоқда. Уларнинг айримлари Совет маданият фондининг Ўзбекистон бўлимидаги виставкада кўргазмага қўйилган. Улар томошабинларнинг ҳам, сўнгра бўлиб ўтган ким ошди савдоси қатнашчиларининг ҳам эътиборини жалб этди.

СУРАТДА: ижодий устахона аъзоларининг санъат музейида тарих фанлари кандидати Э. В. Рмвеладзе (чапдан иккинчи) билан учрашуви.

А. Кошкин фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

КАШАНДАЛАР, ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ

Америкалик кашандаларнинг аҳволи тобора мушкуллашиб бораяпти. АҚШда кашандаликка қарши умуммиллий изчил кураш бошланганига мана 20 йилдан ошди. Шак-шубҳасиз тамаки чекмайдиган гражданлар ана шу курашнинг энг актив қатнашчилари бўлиб чиқишяпти. Улар у ёки бу ерда никотин заҳари билан нафас олишни, ўзлари истамаган ҳолда пассив кашандалар сафидан ўрин олишни исташмаяпти. Натижада мамлакатда тамаки маҳсулотларини истеъмол қилувчилар сони сўнгги йилларда тобора камайиб бораяпти.

Ҳар бир штатда кашандаликка нисбатан маълум чеклашлар, қоидалар жорий этилган. Жумладан, Нью-Йоркда ишда, магазинда, меҳмонхоналарнинг залларида, кино-театрларда, банкларда, ўқув муассасаларида, жамоат транспортида тамаки чекиш ман этилган. Шу қоидани бузган кишиларга 250 доллар миқдорида жарима солинади. Чикагода эса тамаки тутуни мухлислари бундан ҳам оғир аҳволга тушиб қолишган. Шу шаҳардаги корхоналардан бирининг дирекцияси ўз ходимларининг уйида ҳам тамаки чекишларни таъқиқлаш ниятида. Ходим ўз уйида тамаки чекдими, йўқми аниқлаш имконини берадиган махсус усул ишлаб чиқилган. Агар унинг тамаки чекканлиги аниқланадиган бўлса, маъмурият бундай ходимни ишдан бўшатиши мумкин. Аммо кашандаларга нисбатан қўлланаётган ҳаддан ташқари жиддий чоралар юристлар эътиборини жалб этди. Улар маъмуриятнинг бундай ҳаракатларини шубҳали деб топмоқдалар.

АҚШнинг ички ҳаво йўлларида ҳам кашандаликка қарши фаол кураш олиб борилмоқда.

Тўғрисини айтиш керак, бундай истиқбол нохуш бўлган шароитда тамаки ишлаб чиқарувчи йирик фирмалар қандай йўл тутишмоқчи? Давр руҳи эътиборга олинмоқда, деб қайд этади Францияда чиқадиган «Фигаро» газетаси, ана шу фирмаларнинг аксарияти ўз корхоналарини бошқа қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлашга мослаштирмоқдалар.

Таққослаб кўринг: Американинг «Ньюсуик» журнали маълумотларига қараганда кашанда эркаклар сони АҚШда 33 процентни, СССР да эса 70 процентни ташкил этар экан.

Телетайп лентасидан

ВАШИНГТОН. Американинг «Тинчликка олиб борадиган йўл» жамоат ташкилоти Никарагуа аҳолиси учун энг зарур буюмларнинг навбатдаги туркумини жўнатди. АҚШда ҳайри-эҳсон тариқасида йиғилган маблағга дори-дармонлар, кийим-кечаклар, болалар буюмлари ва китоблар харид қилинди. Бу буюмлар конгресс биносидан деярли юз метр нарида жойлаштирилди ва контейнерларга ортилди. Мана шу ишларни бажариш учун худди шу жой танланганлиги бежиз эмас, дейилади ташкилотнинг баёнотида. Конгресс бир неча кундан кейин Никарагуага қарши контрреволюцияга ёрдам бериш учун маблағ ажратиш тўғрисидаги масалани овозга қўяди. Ўтган чоршанба куни маъмурият конгрессдан маблағ ажратишни сўраган.

Объективда — АҚШ

НЬЮ-ЙОРК. Гуггенхейм музейи Америка Қўшма Штатлари ана шу энг йирик шаҳрининг диққатга сазовор масканларидан бири. Мазкур галереянинг меъморчилик ечими ўзига хос: томоша заллари спираль бўйича пастдан юқорига қараб жойлашган. Бино шаклдор шишадан ясалган гумбаз билан якунланади.

Музейнинг кўп сонли экспонатлари томошабинларни ҳозирги замон рассомлари ва ҳайкалтарошларининг ижоди билан таништиради.

СУРАТДА: Гуггенхейм музейида.

Прессфото — ТАСС фотоси.

Курашга бахшида умр

Фашизм билан курашда ўз жонини қурбон қилган Ҳиндистон миллий қаҳрамони Нуринисо Иноятхон ҳақида Ўзбекистон Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий ходими Ф. С. Салимова ўз асарида қизиқарли маълумотлар келтирган. Ҳиндистоннинг бу ажойиб аёли ҳақида у илк бор дўст мамлакатда ўз диссертацияси учун материаллар йиғиб юрганида эшитган эди. Бироқ Нуринисо ҳақидаги маълумотлар узуқ-юлуқ эди. У 1914 йили Москвада туғилган. Бу ерда Нуринисонинг ота-оналари — таниқли ҳинд маърифатпарварлари бир неча йил яшашган. Иккинчи жаҳон уруши бошланганида Нуринисо Францияда эди. Ҳинд қизи Француз қаршилик кўрсатиш ҳаракатида қатнашганлиги ва фашистларнинг «Дахау» қамоқ лагерида тириклайин ёқиб юборилганлиги маълум.

Нуринисо Иноятхоннинг беназир тақдири ўзбек шарқшуноси қалбини ларзага келтирди. Ф. С. Салимова бу довюрак аёл ҳақида кўпроқ билиш мақсадида турли манбалар ва нашрларга мурожаат қила бошлади. Бу манбалардан у Француз қаршилик кўрсатиш ҳаракати ҳақида материаллар тўплади, Дахауда азоб чеккан собиқ маҳбуслар гувоҳ сифатида берган маълумотлар билан, архив ҳужжатлари билан танишди.

Фашистлар Францияни босиб олгач, Нуринисонинг оиласи Англияга кўчиб ўтади. Ҳинд қизининг фашизмни кўргани кўзи йўқ эди. У бутун умрини уларга қарши курашга бағишлади. Ҳамшира Мадлэн — француз антифашистлари Нуринисони ана шу ном билан аташарди — ўз ҳаётини хавф остида қолдириб, нацистлар билан курашган, яширин ташкилотлар тузишда қатнашган, Француз қаршилик кўрсатиш ҳаракати штабига муҳим маълумотларни етказиб турган кишиларни даволаб, уларни тақиблардан сақлаб қоларди. Гестапочилар Нуринисони қўлга туширганларида, у оғир қийноқларга мардонавор чидади. Уни 24 та мамлакат кишилари қамалган фашист қамоқ лагери — Дахауга ташладилар. Бу ерда кўплаб одамлар очликдан, инсон зоти чидай олмайдиган оғир меҳнатдан, қийноқлардан ҳалок бўларди.

Шарқшунос олима мазкур лагернинг собиқ маҳбуслари ўз бошларидан кечирган воқеаларни келтиради. Улар Нуринисо мардлик ва жасоратнинг, эътиқод ва букилмас ироданинг ёрқин тимсоли бўлганлигини ҳикоя қиладилар.

Ф. С. Салимова ўз ҳаётини Ҳиндистоннинг атоқли хотин-қизлари тақдирини ўрганишга бағишлади. Ҳиндистон мустақиллиги учун кураш қатнашчилари Аруна Асаф Али, Рани Лакшми Баи, Саражини Найду, Рамешвари Неру, Бхикаинжи Рустом Кама ҳақидаги тадқиқотлар унинг қаламига мансубдир. Ҳозир олима Индира Ганди ҳақидаги монографиясини ниҳоясига етказмоқда.

И. ГРЕБЕНЮК,
ЎзТАГ мухбири.

Москва яқинидаги «Оранжерейный комплекс» совхозида вируссиз гул кўчатларини етиштиришнинг биотехнологияси жорий этилиб, такомиллаштирилмоқда. Анвойи гулларнинг кўчатлари анъанавий усулда — торфдагина эмас, гидропон қурилмаларда ҳам етиштирилаяпти.

СУРАТДА: теплицада гидропон усулида етиштирилаётган чиннигул кўчатлари. Бу усул ҳосилдорликни кўпайтириш билан бирга, харажатларни камайтириш имконини беради.

ТАСС фотохроникаси.

Нима? Қачон? Қаерда?

3—7 февраль

МАҲАЛЛА АҲЛИ ТОМОШАБИН

Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театри Октябрь районидаги Беруний номидаги маҳалла аҳолиси учун алоҳида ҳиммат кўрсатади. Театр коллективи маҳалланинг 500 томошабини учун ўзининг янги саҳна асари «Ҳазрати аёл» спектаклини намойиш этади.

Спектакль 7 февраль куни оқшом чоғида намойиш этилади.

Театр коллективи Калинин районидаги Свердлов номли совхоз дала меҳнаткашлари учун ҳам маданий хизмат кўрсатишни режалаштирди. Театр артистлари бу хўжаликда бўлиб томошабинларни қизиқтирган саволларга жавоб беришади ва репертуардаги спектакллардан парчалар кўрсатишади.

«МУЗИКАЛИ ЛУҒАТ»

М. Қориёқубов номидаги ўзбек давлат концерт-филармония бирлашмаси шаҳримиз мактабларининг ўқувчилари учун «Музикали луғат» суҳбатли концертини тайёрлади. Бу тадбирда музикашунос Малика Аҳророва ёшларга музика санъати ва таниқли бастакорлар ҳақида гапириб беради. Маданий тадбирда Тўхтасин Жалилов номидаги Ўзбекистон давлат халқ чолғу асбоблари оркестри қатнашади.

Суҳбатли концерт 7 февраль куни соат 15 да «Баҳор» концерт залида бўлади.

ОТАЛИҚ ХИЗМАТИ

Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармаси ва Ўзбекистон Театр арбоблари союзи СССР Қуролли Кучларининг 70 йиллиги муносабати билан ҳарбий жангчиларга маданий хизмат кўрсатиш мақсадида оталиқ ойлиги эълон қилдилар.

Шунга биноан пойтахт санъат даргоҳларининг артистларидан иборат катта ижодий группа тузилди. Бу группа 5—20 февраль кунлари Туркистон жангчиларига маданий хизмат кўрсатади.

«НАВОИЙ» ЯНА ЭКРАНДА

Ўзбекистон телевидениеси ҳар йили анъанавий нишонланадиган навоийхонлик кунлари муносабати билан махсус видеофильмни ўзининг экранига чиқарди. «Навоий» деб номланган бир неча сериядан иборат видеофильм Ўзбекистон телевидениесининг биринчи программаси орқали намойиш этилмоқда. Видеофильм ўзбек совет адабиётининг асосчиларидан бири Ойбекнинг шу номли романи асосида суратга олинган.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

В. Н. СИВЕЦ НОМИДАГИ МАДАНИЯТ ВА ТЕХНИКА САРОЙИДА

(Лисунов кўчаси)

6, 7 февраль соат 17.00 да
8 февраль соат 19.30 да

«ГИПНОЗ КЕЧА ВА БУГУН»

МАВЗУИДА ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВЛАР КЕЧАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Программада — Киров район маданият бўлими ходими, «Билим» жамияти аъзоси А. В. Анисимов амалий психологик машғулотлар ўтказади.

Касса соат 15 дан 19.00 гача очиқ.

Справкалар учун телефонлар: 96-79-70, 24-33-57.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ОИЛАЛАРНИ РСФСРНИНГ ПСКОВ, НОВГОРОД, ВОЛГОГРАД, ЧИТА ОБЛАСТЛАРИДАГИ КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРГА ТАШКИЛИЙ РАВИШДА КЎЧИРАДИ

Кўчиб бориш учун қарамоғида ишга яроқли камида икки аъзоси (саломатлиги жиҳатидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида меҳнат қилишга яроқли 16 дан 55 ёшгача эркаклар, 16 дан 50 ёшгача аёллар) бўлган оилаларгина расмийлаштирилади.

Ташкилий равишда жўнаб кетувчиларга ёрдам пулининг биринчи ярми, манзилга етиб бориш ва мол-мулкни ташиб олиш йўл харажатлари тўланади.

Белгиланган ерга етиб келиниши билан улар турар жой, ҳовли, иморатлари бўлган томорқа участкаси билан таъминланадилар, кўчиб борган оилаларга уй ҳайвонлари сотиб олиш учун қарз берилади. Кўчиб борганларнинг оилалари икки йил мобайнида квартира ҳақи ва саккиз йил қишлоқ хўжалиги солиқларини тўлашдан озод қилинади.

ОИЛАЛАРНИНГ ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДАН ЖЎНАБ КЕТИШИ МЎЛЖАЛЛАНГАН:

ПСКОВ ВА НОВГОРОД ОБЛАСТЛАРИГА — 9 февралда;

ВОЛГОГРАД ОБЛАСТИГА — 11 мартда;

ЧИТА ОБЛАСТИГА — 6 апрелда;

ИВАНОВО ОБЛАСТИГА — 20 май ва 10 июнда.

ҲУЖЖАТЛАРНИ РАСМИЙЛАШТИРИШ ЖЎНАБ КЕТИШДАН 10 КУН АВВАЛ ТЎХТАТИЛАДИ.

Справкалар ва ҳужжатларни расмийлаштириш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 6-уй, 9-подъезд (метронинг «Космонавтлар проспекти» ёки «Ойбек» станциялари). 9-қаватли турар жой биносининг 1-қавати. Телефон 56-07-23.

Тошкент шаҳар ижроия комитети савдо Бош бошқармасининг

«ЁШЛИК» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

Контролер-кассирлар тайёрловчи
6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА
ВА
Озиқ-овқат моллари сотувчиларини тайёрловчи
4 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

Қабул эълон қилади

ЎҚИШГА 16 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН, 8-10 СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ, ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ПРОПИСКАСИ БЎЛГАН ҚИЗЛАР КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўқувчиларга ойига 50 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади ва ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқувчилар бир вақтнинг ўзида кечки мактабда ёки савдо техникумида ўқишлари мумкин.

Мактаб-магазинни тамомлаганларга йирик магазинларга ишга йўлланма берилади ва уларга совет савдоси техникумининг сиртқи бўлимига имтиёзли шартлар билан ўқишга киришларига имконият яратилади.

Таълим рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 63-уй (1, 2, 5, 8, 9, 10, 24, 26-трамвайлар; 2, 3, 22, 32, 55, 80-автобусларнинг «Госпиталь» бозори» бекати). Телефон: 55-75-15.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

6-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

8—10 синфни битирувчи йигит ва қизларни қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МИНОРАЛИ КРАН МАШИНИСТИ, ЭКСКАВАТОР МАШИНИСТИ, БУЛЬДОЗЕР МАШИНИСТИ. ЎҚИШ МУДДАТИ — 6 ОЙ.

ДУРАДГОР-ҚУРУВЧИ, СУВОҚЧИ-БЎЁҚЧИ, НАДУВКА, НАКАТ ЙЎЛЛАРИ БИЛАН ГУЛ СОЛУВЧИ БЎЁҚЧИ, ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ. ЎҚИШ МУДДАТИ — 3 ЙИЛ.

6 ойлик курсларга 18 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

1-3 йиллик ўқишга 15 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади. 6 ойлик курсларда таълим олаётганларга 75 сўм стипендия, 1 йиллик курсларда ўқийдиганларга эса 30 сўм миқдорида стипендия берилади. 1-3 йиллик курсларда ўқийдиган ўқувчилар 2 марта бепул овқат ва кундалик кийиладиган кийим-бош билан таъминланади.

Билим юртини битирганларга касби бўйича диплом ва ўрта мактабни тугатганлиги ҳақида аттестат берилади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилиши лозим: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, яшаш жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 6 дона 3х4 см. ҳажмдаги фотосурат, таржимаи ҳол, характеристика.

Адрес: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 69-уй (1, 4, 101э, 63, 17э-автобусларнинг «М. Горький» метро станцияси», 17, 18-троллейбуслар; 6, 13, 22-трамвайларнинг «Партия мактаби» бекатлари).

Тошкент шаҳар ҳунар-техника таълими бошқармаси
В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг

33-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

учиш аппаратларини йиғувчи-слесарь, фрезерчи ихтисослари бўйича 1988-ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар февралда бошланиб, 6 ой давом этади.

Тошкент шаҳрида ва Тошкент областининг шаҳарга яқин районларида яшайдиган ўрта маълумотли кишилар, шунингдек Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган ўрта маълумотли йигитлар қабул қилинади.

Ўқувчиларга 65 сўм миқдорида стипендия ва ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида 50 процент иш ҳақи берилади.

ЎҚИШ ВАҚТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт, ўрта маълумоти тўғрисида аттестат, яшаш жойидан справка, 086/У формадаги медицина справкаси, билим юрти директори номига ариза, 4 донадан 3х4 см. ва 4х5 см. катталикдаги фотосурат.

Адрес: 700207, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 151, 171-автобуслар; 6, 29-трамвайларнинг «С. И. Қадишев номидаги билим юрти» бекати). Телефонлар: 96-58-20, 96-39-72, 96-47-70.

БУЮРТМАНГИЗГА БИНОАН:

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИНИНГ

МУТАХАССИСЛАРИ

темир гараж,

деразалар учун қуёш тўсқич панжаралар,

квартиралар учун рейкалар билан қопланган темир эшиклар,

ўриндиқлар,

маҳаллалар учун турли маросимларга мўлжалланган столлар,

ҳар хил панжараларни

ЯСАБ БЕРИШАДИ

Мурожаат учун телефон 48-69-16.

Тошкент агрегат заводи.

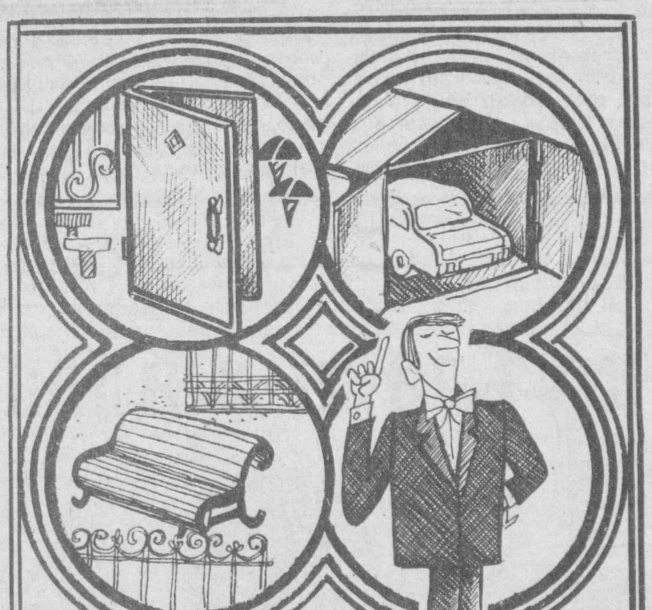

ЎЗБЕККОНЦЕРТ
В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
3, 4, 5 февраль соат 19.30 да
6 февраль соат 16 ва 19.30 да
7 февраль соат 12, 16 ва 19.30 да

МОСКВА КИНОАКТЁРЛАР ТЕАТРИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

ТЕАТРЛАШТИРИЛГАН «ЎРТОҚ КИНО» ТОМОШАЛАРИ

Қатнашадилар: СССР халқ артисти Петр ГЛЕБОВ, РСФСР халқ артистлари: Майя БУЛГАКОВА, Зинаида КИРИЕНКО, Георгий ВИЦИН, Николай РИБНИКОВ, Иван РИЖКОВ, Евгений ШУТОВ.

РСФСРда хизмат кўрсатган артистлар: Алла ЛАРИОНОВА, Геннадий КОРОЛЬКОВ, Евгений МОРГУНОВ, Раднэр МУРАТОВ;

артистлар: Лариса ВИККЕЛ, Нина ГОЛОВИНА, Кирилл СТОЛЯРОВ.

ТЕАТРНИНГ БОШ РЕЖИССЁРИ — Вячеслав СПЕСИВЦЕВ.

Билетлар соат 14.00 дан бошлаб сотилади.

Коллектив бўлиб тушиш учун заявкалар қабул қилинади.

СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ҲАР ЙИЛГИ ОТПУСКАСИ АВВАЛО САЁҲАТЛАР, ВАТАНИМИЗНИНГ ЭНГ ГЎЗАЛ МАСКАНЛАРИДАН БИРИДА ДАМ ОЛИШ БИЛАН БОҒЛИҚ, МАБОДО ҲАЛИ ОТПУСКА ОЛИШ ВАҚТИ ЕТМАГАН БЎЛСА ИШДАН БЎШ КУНЛАРИНГИЗ ВА ДАМ ОЛИШ КУНЛАРИНГИЗНИ

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

ҚИСҚА МУДДАТЛИ АВИАМАРШРУТЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИБ ЎТКАЗИШИНГИЗ МУМКИН:

1988 йилда Сизни Болтиқбўйи, Украина, Белоруссия, Закавказье шаҳарлари билан ва бепоён Ватанимизнинг бошқа республикалари билан учрашувлар кутади.

Қисқа муддатли саёҳатлар учун корхоналар, муассасалар ва ўқув юртларидан коллектив

БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Мажейкяй, 2-6 март.
ЦЕСИС, 2-6 март.
ЛИЕПАЯ, 15-19 февраль, 14-19 март.
КИШИНЕВ, 7-12 февраль, 13-18 март, 27 март — 1-апрель.
РОСТОВ-ДОН, 22-26 февраль, 21-25 март.
РЯЗАНЬ-МОСКВА, 18-22 февраль, 17-21 март.
МОСКВА, 27-29 февраль (3 кунлик), **4-6 март, 6-8 март, 12-14 март, 26-28 март,** (5 кунлик), **15-19 февраль, 22-26 февраль, 29-февраль —4 март, 1-4 март, 8-12 март, 15-19 март, 17-26-февраль** (10 кунлик).
ХИМКИ (Москва), **4-8 март.**
ВОЛГОГРАД, 26-28 февраль, 8-10 март.
ИРПЕНЬ, 11-15 феврал,
СЕВАСТОПОЛЬ, 15-19 февраль, 7-11 март, 21-24 март.
РОСТОВ, 19-23 март.
ОДИНЦОВО (Москва), **16-20 февраль, 7-11 март.**
МИНСК, 18-20 март.
КИЕВ, 25-29 февраль, 1-5 март, 9-13 март.
ДУШАНБА, 12-14 февраль, 19-21 февраль 26-28 февраль, 11-13 март, 18-20 март, 25-27 март.
ХИВА, 4-6 март.
ФРУНЗЕ, 19-21 февраль, 11-13 март.
ОЛМАОТА, 12-14 февраль, 19-21 февраль, 26-28 февраль, 4-6 март, 11-13 март, 18-20 март.

Йўлланма баҳосига — икки томонлама йўлкира, овқатланиш, жойлашиш ва экскурсия хизмати ҳақи киради.

Барча масалалар бўйича қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Намойишлар хиёбони, 5-уй.

ҚАСБ ТАНЛАЙМИЗ!

«Шуҳрат» ҳаётга йўлланма беради

«Шуҳрат» мактаб-магазини **17—25 ёшдаги, 8 ёки 10-синф маълумотига эга, Тошкент шаҳрида пропискаси бўлган қизларни**

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 5 ва 6 ой. Ҳар ойда 52 сўмдан 63 сўмгача стипендия берилади. Ўқиш рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Битирувчиларга кичик сотувчи ёки контролёр-кассир малакаси берилади ва улар Тошкент савдо корхоналарига ишга йўлланадилар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: директор номига ёзилган ариза, аттестат ёки маълумоти тўғрисида гувоҳнома, мактабдан ёки сўнгги иш жойидан характеристика, иккита 6х9 ва иккита 3х4 сантиметр ҳажмидаги фотосурат.

Мактаб-магазиннинг адреси: Тошкент, Чилонзор массиви, 11-квартал, 2-уй (20, 34, 41, 50, 70, 75, 79, 87, 187, 182, 189-автобуслар; 6, 11, 12, 13, 19-троллейбуслар; 27 ва 33-маршрутли таксиларнинг «Шуҳрат» бекати, метронинг «Чилонзор» станцияси).

Ҳужжатлар соат 10 дан 18 гача қабул қилинади.

«ШУҲРАТ» МАКТАБ-МАГАЗИНИ.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/II да **Севги ҳақида қисса,** 4/II да **Масхарабозлар,** 5/II да **Анна Каренина.**

Кино

3 ФЕВРАЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ОДИЛ СУД» (катта зал, 16, 18.30, 20.45); «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (кичик зал, 19.30).

Чайка — «ОДИЛ СУД» (16, 18.30, 21.00).

Нукус — «ОДИЛ СУД» (16, 18.30, 20.45).

Ватан — «САРГУЗАШТ ИЗЛОВЧИЛАР» (жуфт соатларда ва 21.30).

Москва — «САРГУЗАШТ ИЗЛОВЧИЛАР» (тоқ соатларда ва 20.40).

Қозоғистон — «ОДИЛ СУД» (17, 18, 20, 21.00).

Восток — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (16, 18.30, 21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЎН НАФАР НЕГР БОЛАСИ» (16, 18.30, 21.00).

Дружба — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (17, 18, 20, 20.30).

Искра — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (17.15, 20.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ТОВЛАМАЧИ» (жуфт соатларда).

М. Шайхзода номли — «ҚУЛФБУЗАР», «ЕТТИНЧИ ЎҚ» (17, 20.00).

К. Ёрматов номли — «ЎН НАФАР НЕГР БОЛАСИ» (тоқ соатларда).

4 ФЕВРАЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ОДИЛ СУД» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.45); «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (кичик зал, 19.30).

Чайка — «ОДИЛ СУД» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Нукус — «ОДИЛ СУД» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Ватан — «САРГУЗАШТ ИЗЛОВЧИЛАР» (жуфт соатларда ва 21.30).

Москва — «САРГУЗАШТ ИЗЛОВЧИЛАР» (тоқ соатларда, ва 20.40 да).

Қозоғистон — «ОДИЛ СУД» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00).

Восток — «ЎН НАФАР НЕРГ БОЛАСИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Дружба — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 20.30).

Искра — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (12, 14.30, 17. 25, 20.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ТОВЛАМАЧИ» (жуфт соатларда).

М. Шайхзода номли — «ҚУЛФБУЗАР», «ЕТТИНЧИ ЎҚ» (11, 14, 17, 20.00).

К. Ёрматов номли—«ЖУЛЬЕТТА» (тоқ соатларда).

АВТОМАТ-ЖАВОБ БЕРУВЧИ ТЕЛЕФОНЛАР:

Чайка — 77-06-20.
Москва — 33-05-01.
Тошкент Советининг 50 йиллиги — 78-47-25.
Нукус — 46-70-69.
Дружба — 67-96-87.
К. Ёрматов номли — 24-22-22-66.
Восток — 91-14-61.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Совет цирки усталари иштирокида 2 бўлимдан иборат катта программа (19.30 да).**

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙНИЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

Шарқий зона 2-лига командалари ўртасида

ХОККЕЙ

4-5 февралда — «БИНОКОР» (Тошкент) — «ЛУЧ» (Свердловск).

18-19 февралда — «БИНОКОР» (Тошкент) —«МОТОР» (Барнаул).

Шанба ва якшанба кунлари ўйинлар соат 17.00 да, оддий кунларда — соат 18.30 да бошланади.

Справкалар учун телефонлар: 46-07-53, 46-68-77 — администратор; 46-03-12, 46-70-31 — касса.

ОКТЯБРЬ РАЙОН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИНИНГ МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВИ СОВЕТИ

трест директори вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати 6 февралгача.

Мурожаат учун адрес: 700049, Тошкент шаҳри, ГСП, Беруний кўчаси, 32-уй.

ТОШКЕНТ оқшоми

Газета ўзбек ва рус тилларида мустақил бир йилда 300 марта чиқади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиш — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 12574. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим).

А. 2040. Тиражи — 100.191. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.